



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Å R H U S
K O M M U N A L E
S K O L E V Æ S E N

ÅRSBERETNING
1969-70

MEDDELELSER

OM

ÅRHUS KOMMUNALE
SKOLEVÆSEN

1969/70

INDHOLDSFORTEGNELSE

Skolevæsenets ledelse og administration:	Side
Magistratens 4. afdeling	155
Skolekommissionen	155
Skolenævnene	155
Indstillingsudvalget	156
Ungdomsnævnet	156
Ungdomsskoleudvalget	156
Det rådgivende aftenskoleudvalg	156
Århus-ungdommens fællesråd	157
Lærerrådsformændene	157
Kommunale skoler og skoleledere	157
Ungdomsskolen	157
Fælleslærerrådet og lærerforeningen	157
Skolevæsenets kontor	157
 Skolebygninger	 159
 Elevkerne:	
Elevantal	159
Klasseantal	182
Oversidning	183
Elevernes sundhed:	
Skolelægevirksomhed	172
Børnetandpleje	175
Skolebespisning	176
Feriekoloni	176
 Hjemmene:	
»Forældredage«	177
Skolebladet »Fra skole til hjem«	177
 Lærerpersonalet:	
Pædagogiske dage	159
Kuratorer	166
Forsømmelser blandt lærerpersonalet	185
 Undervisningen:	
Standpunktsprøver og årsprøver	163
Skoleskoven	164
Realeksamen og statskontrollerede prøver	186
Svømmeundervisning	164
Undervisning i genoplivning	165
Erhvervsorientering	165

	Side
Fritidsbeskæftigelse.....	167
Lejrskoleophold og skolerejser.....	164
Skolebiblioteker.....	160
Båndcentralen.....	163
Stipendier.....	166
Ferieplanen.....	177
Indskrivning til 1. hovedskoleklasse.....	160
Børnehaveklasser.....	160
Biologisk samlings virksomhed.....	168
Specialundervisning.....	168
Skolepsykologisk virksomhed.....	170
Anden skolevirksomhed:	
Marselisborg Gymnasium.....	177
Ungdomsskolen.....	178
Aftenskolerne.....	181
Tabelafdeling.....	182

Skolevæsenets ledelse og administration.

Magistratens 4. afdeling: rådmand Rud. Jensen

Århus byråd vedtog i sit møde den 1. april 1966, at tilsynet med og styrelsen af kommunens skolevæsen i perioden 1. april 1966–31. marts 1970 vil være at føre af en skolekommission for hele kommunen i forbindelse med skolenævn ved hver enkelt skole.

Skolekommissionen:

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Journalist, lektor fru Eva Hemmer Hansen (næstformand).
Maskinarbejder Hans Jensen.
Syerske fru Inga Christensen.
Postkontrollør V. T. G. Jensen.
Fru Grete Løchte.
Kreditforeningsfuldmægtig Ove Hammeleff.

Forældrevalgte medlemmer:

Sognepræst J. Chr. Basse.
Konsulent Carl Schultz.

Skolenævnenes medlemmer:

Brobjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, maskinarbejder Hans Jensen.
Banebetjent Egon Bonde Pedersen. (form.).
Kontorpakmester Knud V. Gregersen.
Husmoder fru Sonja Thorup Thomasen.
Husmoder fru Helle A. Gam.

Finsensgades skole:

Skolekommissionsmedlem, postkontrollør V. T. G. Jensen.
Maskinarbejder Leif Schultz. (form.).
Maskinarbejder Jens Weibel.
Købmand Herluf Pedersen.
Husmoder fru J. Skådegård.

N. 7. Fjordsgades skole:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Ekspeditionssekretær Rejnholdt Mikkelsen (form.).
Sekretær fru Grete Frederiksen.
Lærer K. E. Pedersen.
Husmoder fru Ruth Schultz.

Frydenlundskolen:

Skolekommissionsmedlem, postkontrollør V. T. G. Jensen.
Pastor Børge Hansen (form.).
Fru Grethe Dalbøge Andersen.
Direktør Robert Bach.
Fru Annie Lauridsen.

Ingerslevs Boulevards skole:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Ejendomsmægler Axel Kjær (form.).
Fru Oda Øvlisen.
Fru Vera Friis.
Typograf Aksel V. Christensen.

Katrinebjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, kreditforeningsfuldmægtig, Ove Hammeleff.
Skolebetjent C. Aa. Thodesen (form.).
Driftsbestyrer H. Frederiksen.
Savskærer Leo Damsø.
Fysioterapeut fru Bente Baadsgaard.

Lisbjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, postkontrollør V. T. G. Jensen.
Vognmand Kjeld Sørensen (form.).
Fru Edith Sommer.
Gårdejer Evert Nielsen.
Fru Lise Hedelund.

Læssøsgades skole:

Skolekommissionsmedlem, syerske fru Inga Christensen.
Overpolitibetjent Knud Jørgensen (form.).
Konsulent Carl Schultz.
Fru Alice Sørensen.
Montør Egon Stroustrup

Møllevangskolen:

Skolekommissionsmedlem, maskinarbejder Hans Jensen.
Sognepræst J. Chr. Basse.
Overtrafikkontrollør K. Nors Petersen (form.).

Overtrafikassistent Thomas Pedersen.
Husmoder fru Irene Simonsen.

Ny Munkegades skole:

Skolekommissionsmedlem, kreditforeningsfuldmægtig
Ove Hammeleff.
Slagtermester N. H. Skou (form.).
Kommunalarbejder J. Trøjborg Nielsen.
Boghandler Helge Gammelgaard.
Husmoder fru Erna Riis.

Nørre Boulevards skole:

Skolekommissionsmedlem, fru Grete Løchte.
Husmoder fru Edith Olsen (form.).
Bagermester Jens Skytte.
Husmoder fru Krista Vestergaard.
Husmoder fru Kirsten Sandemand.

Paradisgades skole:

Skolekommissionsmedlem fru Grete Løchte.
Skræddermester Børge Madsen (form.).
Mekaniker Egon Glad.
Husmoder fru Viola Glad.
Sekretær fru E. Brøchner Sørensen.

Samsøgades skole:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Kriminalassistent Jørgen Boutrup (form.).
Maskinarbejder Carlo Køhler.
Husmoder fru Grete Bigum.
Arkitekt Jørn Bisgaard.

Sct. Annagades skole:

Skolekommissionsmedlem, syerske fru Inga Christensen.
Skorstensfejer Villy Eriksen.
Husmoder fru Ella Justesen.
Kommuneassistent Poul Liebetau (form.).
Radiotekniker Henry Kannegaard Nielsen.

Skovvangsskolen:

Skolekommissionsmedlem, journalist, lektor fru Eva Hemmer Hansen.
Hovedbogholder Anker Honoré Rasmussen (form.).
Husmoder fru Gurli Jacobsen.
Postvagtimester Kai Gaardbo.
Husmoder fru Inger Sloth Madsen.

Vorrevangsskolen:

Skolekommissionsmedlem, journalist, lektor fru Eva Hemmer Hansen.
Assistent Herluf Nielsen (form.).
Fru Rita Laugesen.
Skolebetjent O. Vitt.
Fru Arvad Hansen.

Marselisborg Gymnasium:

Skolekommissionsmedlem, kreditforeningsfuldmægtig Ove Hammeleff.
Læge Svend Olesen (form.).
Fru Oda Øvlisen.
Fru Edith Westphall.
Maskinarbejder Emil Jensen.

Indstillingsudvalget vedr. besættelse af lærerstillinger:

Overbetjent Knud Jørgensen.
Sekretær fru Grete Frederiksen.
Fru Alice Sørensen.
Hovedbogholder Anker Honoré Rasmussen.
Typograf Aksel V. Christensen.

Ungdomsnævnet i Århus:

Rådmand Rud. Jensen.
Byrådsmedlem fru Grete Løchte.
Købstadslærer Niels Jørgen Pagh Iversen.
Assurandør Hans Ehlig Petersen.
Overtrafikassistent Arne Møller Sørensen.
Sekretær Emil V. Hansen.
Forstander C. M. Andersen.
Sekretær Niels J. Jensen.
Fru Elisabeth Kirkebak.

Ungdomsskoleudvalget:

Rådmand Rud. Jensen.
Forstander C. M. Andersen.
Sekretær Niels Jørgen Jensen.
Jord- og betonarbejder Egon Kristensen.
Postkontrollør V. T. G. Jensen.
Ingeniør Erik F. Quist.

Det rådgivende aftenskoleudvalg i Århus:

Sekretær Emil V. Hansen.
Arbejdernes Oplysningsforbund.
Afdelingsformand Rich. Hviid.
ASF-Dansk Folkehjælp.
Handelsfaglærer fru Ebba Reimers,
Århus bykreds under Dansk Ungdoms- og Aftenskoleforening.
Købstadslærer Reidar Faurbye,
Danmarks socialdemokratiske ungdom.
Fuldmægtig frk. Lucienne Liebault,
Folkeligt oplysningsforbund.
Sekretær Niels J. Jensen,
Handels- og Kontorfunktionærforeningen, Århus.
Kasserer Gunnar Christensen,
Malerforbundet, Århus afdeling.
Fru Elisabeth Kirkebak,
Midtkredsens socialdemokratiske kvindeudvalg.
Fru Margrethe Rasmussen,
Nordre kreds' kvindeudvalg.

Arbejdsmand Leo Peitersen,
Oplysningsudvalget DSB, Århus.
Fru Gurli Madsen,
Syerskernes Fagforening, Århus.

Århus-ungdommens fællesråd:

Værktøjsmager Kaj Frederiksen (formand).
Direktør Grethe Tolstrup.
Eksportassistent Mogens Kristensen.
Overtrafikassistent Arne Møller Sørensen.
Socialrådgiver Ruth Neergaard.
Typograf Vagn Bye Jensen.
Bager Kurt Eriksen.
Stud. mag. H. C. Wive.
Lærer Sv. E. Simonsen.
Lærerinde Annelise Rasmussen.
Elev Martha Marie Jensen.
Stud. Scient. Knud Nielsen.
Skiltemaler Kay Andersen.
Radiotekniker Jan Lützen.
Kursist Lars Povlsen.
Stud. scient. Lars Lyngsdal.
Peter Kramer Mikkelsen.
Korrespondentstud. Hanne Bay.
Stud. scient. pol. Gunner L. Jensen.
Stud. oecon. Laurits Moustgaard.
Stud. scient. pol. Anne-Marie Sørensen.
Stud. scient. Helga Mariegaard.
Stud. arch. Thomas Kruse.
Stud. scient. Esper Fogh.
Forpraktikant Axel Jensen.
Kontorassistent Hans Henrik Madsen.
Stud. scient. Søren Sylvest.
Kommis John Larsen.
Stud. scient. pol. Jørn Boye Nielsen.
Bygningsnedker Kim Sørensen.
Fritidshjemsleder Ole Laursen.
Tegner Mogens Gissel.

Kommunale skoler og skoleledere

pr. august 1969:

Brobjergskolen (C):
Skoleinspektør Th. Simonsen.
Finsensgades skole (C):
Skoleinspektør J. G. Søndergård.
N. J. Fjordsgades skole (C):
Skoleinspektør A. Holm.
Frydenlundskolen (V):
Skoleinspektør frk. J. Esben-Petersen.
Ingerslevs Boulevards skole (C):
Skoleinspektør G. M. Nielsen.
Katrinebjergskolen (N):
Skoleinspektør P. Vesterbak.
Lisbjergskolen (N):
Skoleinspektør K. Nymand.
Læssøesgades skole (C):

Skoleinspektør K. A. Mønster.
Møllevangskolen (V):
Skoleinspektør H. Lehm.
Ny Munkegades skole (C):
Skoleinspektør Sv. E. Bang-Sørensen.
Nørre Boulevards skole (C):
Skoleinspektør B. Kalsbøll.
Paradisgades skole (C):
Skoleinspektør frk. E. Heeno.
Samsøgades skole (C):
Skoleinspektør H. P. Pedersen.
Sct. Annagades skole (C):
Skoleinspektør A. Nordvig-Rasmussen.
Skovvangskolen (N):
Skoleinspektør A. M. Pedersen.
Vorrevangskolen (N):
Skoleinspektør V. Herholdt.
Marselisborg Gymnasium (C):
Rektor B. Baunsgård.

Ungdomsskolen:

Ungdomsskoleinspektør J. O. Gotfredsen, leder af ungdomsskolen Sct. Annagade.
Lærer Leif Nielsen, leder af ungdomsskolen, Finsensgade.
Lærer N. J. Pagh Iversen, leder af ungdomsskolen, Møllevangen.
Lærer M. Jarkilde Jensen, leder af ungdomsskolen Vorrevangen.

Fælleslærerrådet:

Formand: Overlærer fru Inger Lillelund, Sct. Annagades skole.
Næstformand: Viceinspektør B. Hougaard Pedersen, Samsøgades skole.
Sekretær: Skoleinspektør Knud Nymand, Lisbjergskolen.

Århus Lærerforening:

Formand: Viceinspektør frk. Gudrun Pedersen.
Næstformand: Overlærer fru Birgit Haaning.

Skolevæsenets kontor:

Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen.
Viceskoledirektør P. J. Dethlefsen.

Lærerrådsformand pr. august 1969:

Brobjergskolen:
Overlærer Carl Otto Rich.
Finsensgades skole:
Overlærer Axel Sørensen.
N. J. Fjordsgades skole:
Købstadlærer fru Ulla Larsen.

Frydenlundskolen:

Overlærer Einar Møller.

Ingerslevs Boulevards skole:

Overlærer Bent Møller.

Katrinebjergskolen:

Overlærer Bent Riber.

Lisbjergskolen:

Købstadlærer Mathias Hansen.

Læssøesgades skole:

Viceinspektør frk. Gudrun Pedersen.

Møllevangskolen:

Købstadlærer Per Hammershøj Johansen.

Ny Munkegades skole:

Købstadlærer Poul V. Hansen.

Nørre Boulevards skole:

Købstadlærer Olaf B. Knudsen.

Paradisgades skole:

Købstadlærer Frits Pedersen.

Samsøgades skole:

Overlærer Poul Kjær Andersen.

Sct. Annagades skole:

Viceinspektør H. J. Eriksen.

Skovvangskolen:

Overlærer Wagn Kruse.

Vorrevangskolen:

Købstadlærer Børge Stauenberg Jensen.

Marselisborg Gymnasium:

Lektor frk. Anna Margrethe Drud.

Skolevæsenet.

Skolebygninger.

I tidsrummet 8. august 1969 til 1. april 1970 er der ud over almindelige bygningsvedligeholdelser og istandsættelser af inventar udført følgende større arbejder:

Hinsengades skole: Der er påbegyndt opførelse af en tilbygning indeholdende kontorer, lærerværelser m. v.

Skolebetjentboligen er hovedstandsæt i forbindelse med skolebetjentskifte.

N. J. Fjordsgades skole: Indretningen af 2 småbørnslokaler og hovedstandsættelsen af forhallen med nye hoveddøre og ny gulvbelægning er afsluttet.

Læssøesgades skole: Den nye tilbygning, der indeholder læsestue og bade- og omklædningsrum for de 2 eksisterende gymnastiksale, er taget i brug.

Møllevangskolen: Der er foretaget ændringer af kontor og depoter.

Samsøgades skole: Opførelsen af tilbygningen, der indeholder bade- og omklædningsrum for de 2 gymnastiksale samt læsestueafdeling, er afsluttet, og lokalerne er taget i brug.

I den tidligere læsestue er der indrettet et lokale for børnehaveklasser.

Skovvangskolen: Installationen af fjernvarme er afsluttet ved fyringssæsonens begyndelse.

Vorrevangskolen: I beskyttelsesrummet er indrettet klublokaler for ungdomsskolen.

Eleverne.

Antal skolesøgende elever pr. 1. september 1969 i kommuneskolerne i Århus (inkl. Marselisborg Gymnasium).

Klassetrin	Antal elevklasser	Antal elever		I alt
		dreng	piger	
Børnehaveklasser	24	216	199	415
1. klasse	43	525	512	1.037
2. klasse	45	506	536	1.042
3. klasse	45	491	511	1.002
4. klasse	48	485	501	986

Klassetrin	Antal elevklasser	Antal elever		I alt	
		dreng	piger		
5. klasse	48	477	494	971	
6. klasse	51	471	495	966	
7. klasse	55	559	505	1.064	
8. klasse	27	268	277	545	
9. klasse	23	196	210	406	
10. klasse	16	99	143	242	
8. TF klasse	3	58	7	65	
9. TF klasse	3	51	21	72	
10. TF klasse	3	32	11	43	
1. realklasse	20	233	237	470	
2. realklasse	20	233	234	467	
3. realklasse	22	194	243	437	
1. G	5	77	46	123	
2. G	6	69	61	130	
3. G	7	70	63	133	
		514	5.310	5.306	10.616
(1.9.68:	519	5.534	5.590	11.124)	

Specialundervisning for:

Svagtbegavede	20	102	95	197
Læseretarderede	12	98	20	118
Svaghørende	2	3	5	8
Svagtseende	1	5	—	5
Talehæmmede	2	13	4	17
Bevægelseshæmmede . .	3	13	6	19

Tilpasningsvanskelige:

1. Kirkevængets skole	2	10	—	10
2. Observationsklasser	2	7	1	8

I alt . .	558	5.561	5.437	10.998
(1.9.68 . .	559	5.762	5.716	11.478)

Pædagogiske dage.

Ved indførelse af normaltimestplan med 220 årlige skoledage har direktoratet for folkeskolerne og seminarierne ikke kunnet anbefale, at der afholdes pædagogiske arbejdsdage inden for skoletiden.

Efter ansøgning fra fælleslærerrådet har skolekommissionen bevilget, at der er afholdt bredt anlagte pædagogiske møder for lærerne i foråret 1970.

Fredag den 13. februar kl. 15.30–17.30.

Skoleinspektør Otto B. Lauritzen, Strandskolen, Ris-skov.

Paragraf 21.

Mulighed for samlæsning efter 7. skoleår.

Onsdag den 25. februar kl. 19.30.

Undervisningsdirektør Asger Baunsbak Jensen.

Fremtidens udfordring.

Folkeskolens undervisning som baggrund for den livslange uddannelse.

Fredag den 13. marts kl. 15.30-17.30.

Seminarieadjunkt Sven Aa. Petersen, Hjørring.

Orienteringsfagenes fremtid?

Emnet omfatter 3.-10. klassetrin.

Indskrivning til 1. hovedskoleklasse.

Følgende indskrivningsregler godkendtes som gældende for skoleåret 1969/70:

- 1) Et barn, der er fyldt 7 år inden 1. 8. 69, er undervisningspligtigt.
- 2) Et barn, der fylder 7 år inden 1. 2. 70, skal optages i skolen fra august 1969, såfremt forældrene ønsker det.
- 3) Et barn, der fylder 6 år i tiden 1. februar-31. juli 1969, vil kunne optages i skolen fra august 1969, hvis skolemodenhedsprøven er tilfredsstillende. - Det er således ikke forældrene, der her træffer afgørelsen om barnets optagelse i 1. klasse. Tilbuddet om skolemodenhedsprøven sker for denne elevgruppe kun gennem annoncen, der har været indrykket i dagspressen om indskrivningen. De skolemodne børn med gode forudsætninger kan herefter få en tidligere skolestart.



Børnehaveklasser.

Fra august 1969 oprettedes 24 børnehaveklasser ved Århus skolevæsen.

Klasserne blev placeret på skolerne således:

Brobjergskolen	2
N. J. Fjordsgades skole	2
Ingerslevs Boulevards skole.....	2
Katrinebjergskolen	2
Møllevangskolen	4
Nørre Boulevards skole	2
Paradisgades skole	2
Samsøgades skole	2
Sct. Annagades skole	2
Vorrevangskolen	4

Hver af klasserne får 17 timer ugentlig med 3 timer hver af ugens fem dage og 2 timer om lørdagen. De 12 klasser består af drenge og piger fra de nævnte skolers distrikter, altså børn som næste år skal være elever i disse skolers 1. klasser. Den daglige ledelse af klasserne forestås af børnehavelærere.

Skolebibliotekerne.

Blandt de mange slagord, som pædagogiske tidsskrifter og hyppigt også dagspressen benytter sig af, når talen er om skoler og skoleforhold, forekommer ofte ord som mediatek, uv-center, pædagogisk værksted, av-central og pædagogisk servicecenter.

Disse udtryk dækker alle mere eller mindre over det gammelkendte begreb skolebibliotek eller dele deraf og er egentlig et godt udtryk for, hvor hastigt udviklingen rider, og hvor meget der sker inden for skolebibliotekssektoren i disse år. De mange krum-spring for at finde dækkende udtryk for det, der engang var en samling af børnebøger for den læselystne del af skolens elever, fortæller historien om skolebibliotekets vandring fra bogsamling - bibliotek til undervisningsmiddelsamling - mediatek eller uv-center og fra læsestuens bogligt betonedede arbejdsplads til det pædagogiske værksteds mangfoldige muligheder for at udnytte hele registret af hjælpemidler både de boglige, de audio-visuelle og de maskinelle.

Men endnu er bogen det vigtigste undervisningsmateriale, vi har, og bogudvalgets fornemste opgave har da også i det forløbne år været at prøve at finde frem til de bøger, som måtte anses for at være bedst egnede til skolens brug. Det kan ofte være en særdeles vanskelig opgave ud af det meget store materiale, som foreligger, at skulle vælge det rette, men heldigvis har bogudvalget kunnet støtte sig til faglig ekspertise på forskellig måde, ikke mindst fra børnebibliotekets side, men også de af sproglærerne nedsatte udvalg



har ydet stor og værdifuld hjælp ved sammensætningen af engelske og tyske klassebiblioteker.

Foruden de af den ledende børnebibliotekar og skolebiblioteksinspektøren afholdte ugentlige møder har der været afholdt bogudvalgsmøder hver måned undtagen juli og august. Der har herudover været afholdt møder med børne- og skolebibliotekarerne, og af emnerne for disse møder kan nævnes: Klassebiblioteker engelsk og tysk – klassehåndbiblioteker for 4. klasserne – bogkatalogen (en instruktion ved børnebibliotekar fru Marianne Poulsen) – S-mærkede og F-mærkede klassesæt (klassesæt, der i almindelighed findes på skolen og sæt, der kun findes i fællessamlingen). Endelig er nyansatte lærere ved skolevæsenet blevet orienteret om skolebiblioteksforhold ved et almindeligt orienteringsmøde for disse lærere.

Skolebiblioteksudvalget (til 31. 3. 70):

Rådmand Rudolf Jensen
 Byrådsmedlem Ove Hammeleff
 Skoleinspektør Hans Pedersen
 Overlærer Aage Agger
 Overlærer J. Damsgaard Gregersen
 Stadsbibliotekar P. Daugaard
 Ledende børnebibliotekar Else Rasmussen
 Skoledirektøren
 Viceskolelederen

Bogudvalget (til 31. 7. 70):

Stadsbibliotekar P. Daugaard
 Ledende børnebibliotekar Else Rasmussen
 Børnebibliotekar Marianne Poulsen



Der arbejdes med en opgave i orientering.

Skolebiblioteksinspektør Hakon Bollesen
Overlærer Arne Bentzen
Lærer Olaf E. Justsen
Overlærer Kurt Nielsen

Skolebibliotekernes personale 1969/70:

Skolebiblioteksinspektør Hakon Bollesen
Skolebibliotekar på:
Brobjergskolen, overlærer Naomi Pedersen
Finsengades skole, overlærer Villy Ajstrup
N. J. Fjordsgades skole, overlærer Kurt Nielsen
Frydenlundskolen, overlærer Einar Møller
Ing. Boulevards skole, overlærer Charles Larsen
Katrinebjergskolen, lærer Olaf E. Justsen
Lisbjergskolen, lærer Søren Hede
Læssøesgades skole, overlærer Aage Agger
Møllevangskolen, overlærer Vagn Baggesen
Ny Munkegades skole, lærer Finn Sørensen
Nørre Boulevards skole, overlærer Henry Møller
Paradisgades skole, lærerinde Kirsten Skaarup
Samsøgades skole, overlærer Gunner Gregersen
Sct. Annagades skole, overlærer Arne Bentzen
Skovvangskolen, overlærer Wagn Kruse
Vorrevangskolen, overlærer P. G. Mølby

Statistik:

Bogbestanden i Århus Kommunes Skolebiblioteker.

	1. april 1969	31. marts 1970	Heraf håndbøger
Kommunale skoler			
Brobjergskolen	5.227	6.047	1.127
Finsengades skole	5.090	6.201	1.152
N. J. Fjordsgades skole	5.077	5.745	969
Frydenlundskolen	4.650	5.645	1.024

Ingerslevs Boulevards skole	4.956	5.637	1.017
Katrinebjergskolen	5.180	6.119	1.072
Lisbjergskolen	2.435	2.889	535
Læssøesgades skole	4.778	5.528	1.121
Møllevangskolen	5.428	6.506	1.352
Ny Munkegades skole	4.723	5.364	787
Nørre Boulevards skole	4.295	4.918	828
Paradisgades skole	4.160	4.573	796
Samsøgades skole	5.253	6.323	1.139
Sct. Annagades skole	4.978	5.664	970
Skovvangskolen	5.582	6.596	1.158
Vorrevangskolen	5.204	6.038	1.192
Skolepsykologisk kontor	189	205	-
Skolebiblioteksinspektør	35	56	-
I alt	77.240	90.054	16.239

Kommunal Fællessamling			
Fællessamlingen		217	-
Klassebiblioteker	31.501	27.637	-
Klassesæt	55.542	60.457	-
I alt	87.043	88.311	-

Private skoler

Sankt Knuds skole	788	837	30
Skolebibliotekerne i alt	165.071	179.202	16.269

Skolebibliotekernes samlede tilvækst har været 24.919 bind (1968/69: 14.256). Kassationen har været 10.943 bind (1968/69: 11.530).

Ud over anskaffelser til de eksisterende samlinger er der foretaget indkøb af bøger til klassehåndbiblioteker 4. klasse.

Skolebibliotekernes udlånsvirksomhed.

	Udlån		
	1968/69	1969/70	Heraf fra klassebiblioteker
<i>Skolebibliotekerne</i>			
Brobjergskolen	8.342	8.852	4.918
Finsensgades skole	20.444	14.687	11.143
N. J. Fjordsgades skole . . .	10.897	10.905	6.012
Frydenlundskolen	15.726	15.354	11.130
Ingerslevs Boulevards skole	15.182	10.538	6.244
Katrinebjergskolen	21.268	21.453	12.390
Sct. Knuds skole privat	2.276	1.961	1.961
Lisbjergskolen	5.100	4.126	1.391
Læssøesgades skole	19.928	20.501	10.640
Møllevangskolen	11.845	15.254	8.033
Ny Munkegades skole	8.299	8.424	4.750
Nørre Boulevards skole . . .	12.270	9.689	3.166
Paradisgades skole	7.530	8.771	5.799
Sct. Annagades skole	12.018	10.333	5.277
Samsøgades skole	16.719	14.511	7.983
Skovvangskolen	16.845	24.741	21.243
Vorrevangskolen	15.490	20.878	10.266
I alt	220.179	220.978	132.346

Udlån fra Fællessamlingen til skolebibliotekerne.

	1968/69	1969/70
Enkeltlån, antal bind	1.946	2.176
Emnebiblioteker, antal bind . .	700	790
Klassesæt, antal bind	31.398	45.322
Udlån i alt, antal bind	34.044	48.288

Skolebibliotekernes udlånsvirksomhed viser trods faldende elevtal alligevel en lille stigning, og for fællessamlingens vedkommende har der været en meget betydelig stigning i udlånet af klassesæt.

Båndcentralen.

I skoleradioens sæson 1969/70 har båndcentralen optaget 189 skoleradioudsendelser.

I årets løb er der til skolerne udsendt 428 kopier af sæsonens udsendelser samt udlånt 222 kopier fra båndarkivet.

De 650 lydbånd fordeler sig på følgende fag:

Dansk	114	udlån
Regning/matematik	47	-
Kristendomskundskab	8	-
Orientering	92	-
Engelsk	99	-
Tysk	127	-
Fransk	18	-

Geografi	20	-
Musik/sang	40	-
Historie	80	-
Formning	5	-
I alt	650	udlån

Standpunktsprøver m.v.

For skoleåret 1969/70 har standpunktsprøver været afholdt som følger:

3. klasse:

mandag den 27.4.70: * diktat (50 minutter).
tirsdag den 28.4.70: * regning (50 minutter).

4. klasse:

torsdag den 23.4.70: * diktat (50 minutter).
mandag den 27.4.70: * regning (50 minutter).
tirsdag den 28.4.70: spørgestil (100 minutter).

5. klasse:

torsdag den 9.4.70: * skriftlig fremstilling (90 minutter).
fredag den 10.4.70: * læseprøve (inden for 50 minutter).
lørdag den 11.4.70: * tekstregning (50 minutter)
* talfærdighed (30 minutter).

6. klasse:

onsdag den 8.4.70: læsestil (100 minutter) eller * skriftlig fremstilling (150 minutter).
torsdag den 9.4.70: * tekstregning (90 minutter).
fredag den 10.4.70: * diktat (50 minutter).
lørdag den 11.4.70: * talfærdighed (40 minutter).

7. klasse:

mandag den 12.1.70: * diktat (50 minutter).
onsdag den 14.1.70: * talfærdighed (40 minutter).
fredag den 16.1.70: * tekstregning (100 minutter).
lørdag den 17.1.70: * læseprøve (inden for 50 minutter, selve prøven 15 minutter).

* Proverne bliver standardiseret for hele skolevæsenet.

Standpunktsprøverne er kun et led i det daglige arbejde og er derfor kun vejledende i lærernes samlede bedømmelse af elevernes præstationer.

Vedrørende årsprøverne i 8. hovedskoleklasse samt 1. og 2. realklasse har skolekommissionen indtil videre vedtaget følgende ordning:

Den mundtlige årsprøve:

De elever i 2. realklasse, der skal til eksamen i latin, får 2 dages læseferie før eksamen, de øvrige elever i klasserne har i almindelighed normal skolegang.

Inspektørerne placerer latinprøven.

I 2. realklasse og 8. klasse afholdes mundtlig årsprøve i indtil 3 fag efter lærerrådets afgørelse. Forud for hvert fag, hvor det skønnes rimeligt, lægges 1 dags læseferie.

I 1. realklasse afholdes årsprøve i indtil 2 fag efter lærerrådets afgørelse. (Læseferie som for 2. realklasse og 8. klasse).

Prøvefagene udvælges af skoleinspektøren.

Censorer fås fra egen skole til alle mundtlige årsprøver.

Eventuelle mundtlige årsprøver afsluttes onsdag eller torsdag i sidste uge før sommerferien. Efter denne dag er der ikke almindelig skolegang for de pågældende elever.

Der gives kvartalskarakterer som sædvanlig i alle fag, inden årsprøven afholdes. Prøvens karakter indføres derefter særskilt.

Skriftlig årsprøve i 8. hovedskoleklasse og 1. realklasse:

Dansk: Opgaven udsendes fra skolevæsenets kontor.

a) Læsestil eller fristil efter lærernes eller elevernes valg tirsdag den 4. 6. 70 kl. 9–13. – Eleverne har fri efter prøven.

Referatstil kan ligeledes stilles til rådighed, men dansk læreren kan efter aftale med skoleinspektøren selv udarbejde referatstilen.

b) Diktat mandag den 3. 6. 70 kl. 9–10. – Der er almindelig skolegang efter prøven.

Regning/matematik samt maskinskrivning:

Opgaver udarbejdes af de enkelte skolers faglærere. Tidspunktet for prøverne fastsættes af den enkelte skole.

Prøve i talopgaver kan afvikles kl. 8–9. Resten af dagen normal skolegang.

Prøve i tekstopgaver og matematik bliver prøvedag uden almindelig skolegang for de pågældende klasser.

Maskinskrivning:

Prøven kan gennemføres kl. 8–10, derefter almindelig skolegang.

Vedrørende bestået realeksamen og statskontrolle-rede prøver 1970, se tabel nr. 8, side 186.

Skoleskoven.

I skoleåret 1969/70 har arbejdet i skoleskoven været præget af biologikonsulent Knud Christensens alvorlige sygdom og død.

Hele efterårssæsonen var hr. Knud Christensen til rådighed i skoleskoven med opgaver og vejledning til de besøgende i sine »konsulenttimer«.

I forårssæsonen blev arbejdet varetaget af hr. Erik Christensen og hr. Ejnar Sørensen.

Lejrskoler og skolerejser.

I sommeren 1969 har 1.022 elever med 98 lærere været på lejrskoleophold, der fordeler sig til Fuglsø-lejren, Sønderjylland, Avernakø, Rømø og Vesthimmerland. Udgiften har andraget kr. 124.693.

323 elever med 61 lærere har været på skolerejse, og udgiften til dagpenge til ledsagende lærere har udgjort kr. 7.672,24.

Tilskuddene er bevilget efter følgende regler:

- 1) Lejrskoleophold: kr. 20 pr. døgn pr. deltager. Dagpenge til ledsagende lærere: kr. 31,75 pr. døgn plus kr. 1,69 pr. overskydende time samt fri vikar ud over gensidigt vikariat. Tilskud til transportudgifter efter særlig bevilling.
- 2) Skolerejser: Dagpenge til ledsagende lærere: kr. 31,75 pr. døgn plus kr. 1,69 pr. overskydende time.
- 3) Under lejrskoleophold og skolerejser i ferier og på skolefridage udgør dagpengene henholdsvis kr. 63,50 pr. døgn og kr. 3,38 pr. overskydende time. Lejrskoleophold placeres almindeligvis på 8. klassetrin. Kun ét lejrskoleophold i klassens skoleforløb. Opholdets varighed er almindeligvis 5–7 dage.

Lejrhytten Svampedam.

Lejrhytten Svampedam har siden 1955 været skolevæsenets faste lejrskolested.

Den selvejende institution har siden 1956 selv afholdt alle udgifter til lejrens alm. vedligeholdelse, men spise- og sovebarakkerne var efterhånden kommet i en sådan tilstand, at en gennemgribende istandsættelse var nødvendig, for at de fortsat kunne anvendes.

Udgiften til opførelse af nye sovebarakker og spisesal m. v. ville være så stor, at man i stedet valgte at afhænde Svampedam, da der viste sig mulighed for at erhverve den gamle skole i Sahl ved Hjerl hede.

Bestyrelsen har derfor overdraget Lejrhytten Svampedam til Århus kommune pr. 1. febr. 1970.

Svømmeundervisning.

Som foregående skoleår har samtlige 4. hovedskoleklasser fået svømmeundervisning i 1 ugentlig time i skoleåret 1969/70. Vorrevangskolen og Frydenlundskolen benytter egen svømmehal, medens de øvrige skolers svømmeundervisning finder sted i Århus kommunes svømmehal, dog med undtagelse af Lisbjergskolens 4. hovedskoleklasse, der får svømmeundervisning i Vorrevangskolens svømmehal.

Eleverne befordres til og fra svømmehallen med rutebil.

Statistik vedrørende 4. hovedskoleklassernes svømmeundervisning i skoleåret 1969/70 findes side 186, tabel nr. 7.

Svømmestadion ved Ingerslevs Boulevard har fra skoleårets begyndelse til ca. 15. september 1969 været benyttet af elever fra 6. klasse og opefter til svømmeundervisning i gymnastiktimerne, og tilbuddet blev atter givet i foråret fra ca. 20. maj til skoleårets slutning.

Uden for skoletiden har der i samme perioder været arrangeret fritidssvømning.

Svømning i gymnastiktimerne har været tilbudt skolerne i sydbyen samt skoler, der ikke har adgang til boldbaner i deres umiddelbare nærhed. Der har således ikke været behov for at arrangere særlig befordring.

Undervisning i genoplivning.

I foråret 1970 har alle elever på 8. klassetrin i Århus-skolerne fået et kursus i genoplivning. Civilforsvars-Forbundet i Århus har i samarbejde med Dansk Røde Kors, Arbejdernes Samariter Forbund og Dansk Folkehjælp forestået undervisningen på skolerne. Eleverne har fået en kort teoretisk gennemgang af princippet i genoplivningen ved mund til næse-metoden, hvorefter de prøvede metoden i praksis, idet der til undervisningen var gummidukker i menneskestørrelse, de såkaldte »fantomer«, stillet til rådighed. Til slut fik alle elever udleveret en skrivelse med de vigtigste baderegler.

Beretning over erhvervsvejledningens virksomhed i tidsrummet 1/4 1969-31/3 1970.

Erhvervsorientering i skolerne.

Efter forudgående orienteringsmøder med skoleledere fra Stor-Århus samt skoleledere og orienteringslærere fra kontorets øvrige område rettede erhvervsvejledningen henvendelse til skolerne med tilbud om klassebesøg, og 47 af områdets 89 skoler modtog dette tilbud.

Der er i alt besøgt 201 klasser, hvor 3.694 elever er blevet orienteret.

Heraf er 97 klassebesøg med i alt 1.839 elever foretaget inden for Århus kommunale skolevæsen.

Disse besøg fordeler sig således:

20 besøg i 3. real med	401 elever
6 besøg i 2. real med	127 elever
43 besøg i 9. og 10. kl. med	711 elever
11 besøg i 8. kl. med	253 elever
17 besøg i 7. kl. med	347 elever

65 % af alle klassebesøgene har været i afgangsklasserne 9. og 10. klasse samt 3. real. Der har tillige været et antal besøg i 8. klasse, idet en del skoler i kontorets område har dette klassetrin som afgangsklasse. Endvidere har der været besøg i 7. hjælpeklasser samt i normale 7. klasser specielt med henblik på drøftelse af valgfrie fag i 8. klasse. Besøgene i hjælpeklasserne har mere været af individuel karakter samt i forbindelse med erhvervs- og arbejdspraktik.

Individuel erhvervsvejledning.

Til individuel erhvervsvejledning har der i beretningsåret 1969/70 henvendt sig 2.579 personer, med hvilke der er ført 3.790 samtaler. Sammenlignet med tallene fra 1968/69, hvor der med 2.482 personer blev ført 3.726 samtaler, er der således tale om en stigning i persontallet på 4 %.

Fordeling af klienterne i skolesøgende og ikke-skolesøgende har ikke ændret sig væsentligt i beretningsåret 1969/70, dog er der måske en lille tendens i retning af forhøjelse af antallet af ikke-skolesøgende.

Tallene for de sidste fem beretningsår ser således ud:

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
	%				
Skolesøgende...	30	25	18	15	15 (14,5)
Ikke-skolesøgende..	70	75	82	85	85 (85,5)

Den aldersmæssige fordeling af klienterne i beretningsåret 1969/70 viser ingen særlig forskel fra beretningsåret 1968/69 – men dog en klar tendens henimod at antallet af henvendelser fra voksne vil være det dominerende i erhvervsvejledningsarbejdet om få år.

Aldersfordeling gennem de fem sidste beretningsår:

Alder	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
	%				
Under 14 år.	0,55	0,15	0,2	0,2	0,1
14-15.....	16,15	9,75	7,4	6,3	5,1
16-17.....	37,0	38,0	34,5	30,3	31,0
18-19.....	12,45	23,4	22,5	23,8	23,7
20-.....	24,85	28,7	35,4	39,5	40,1
18-.....	37,3	52,1	57,9	63,3	63,8

Erhvervspraktik.

Der har i alt været udstationeret 3.391 elever i 4.004 pladser. De tilsvarende tal for beretningsåret 1968/69 var 2.751 elever i 3.694 pladser. Fra Århus kommunale skolevæsen er der udsendt 1.400 elever og etableret 1.450 praktikophold.

Formidlingen og koordineringen af erhvervspraktikken i 1969/70 har krævet betydelig større arbejdsindsats end tidligere, idet kontoret har måttet fremskaffe praktikpladser i en del nye erhvervsområder for at kunne dække ønskerne fra realliniens elever. 1.200 praktikværter har i beretningsåret 1969/70 stillet sig til rådighed for kontoret.

Foruden den kollektive udstationering af skoleelever i erhvervspraktik fra 35 skoler i den nye Århus-Storkommune og 23 skoler fra kontorets øvrige område har 40 unge været udsendt i individuel erhvervspraktik. Disse klienter er unge, der er udgået af skolen, og som oftest klienter med store erhvervsmæssige problemer.

Af de 4.004 erhvervsplaceringer, hvoraf skolen har placeret de 16 % og erhvervsvejledningen de 84 %, er der kun anmeldt 1 praktikskade, og denne var af hændelig karakter.

Virksomhedsbesøg.

Erhvervsvejledningen har arrangeret klassevis virksomhedsbesøg for 29 klasser med 481 deltagere. Fra Århus kommunale skolevæsen deltog 13 klasser med 157 deltagere.

Kontoret er på nuværende tidspunkt i kontakt med 8 virksomheder, der har erklæret sig indforstået med, at virksomhedsbesøg effektueres efter nye retningslinier og principper. Yderligere 5 virksomheder er interesseret i at gå ind for virksomhedsbesøg efter samme retningslinier. Besøg fra skolerne vil blive igangsat i løbet af skoleåret 1970/71 og vil i første omgang være beregnet for 8. klassestrin som optakt til erhvervspraktikken i 9. klasse.

Erhvervsorientering ved fagfolk.

Kontorets rådushalsmøder (bordmøder) blev afholdt som tidligere år, og møderne var nr. 50, 51 og 52 i rækken.

Møderne var som sædvanlig tilrettelagt for elever fra 8., 9. og 10. skoleår ved skoler indenfor kontorets område. Der var endvidere indbudt gymnasieelever fra de århusianske gymnasier samt fra gymnasierne i Horsens- og Randerskontorets område. Møderne blev i alt besøgt af 3.039 personer, fordelt med 583 den første aften, 1.004 den anden aften og 1.452 den tredje aften, i alt en stigning i deltagerantallet på 25 i forhold til sidste beretningsår.

Foredragsvirksomhed.

Kontoret har holdt 15 forældreforedrag for i alt 1.000 deltagere – hovedparten af disse møder blev holdt ved skoler uden for den nye Århus-Storkommune og i områder, der er meget lidt erhvervsdifferentieret.

Psykotekniske prøver.

85 af klienterne har gennemgået en arbejdspsykologisk undersøgelse (26 % skolesøgende og 74 % ikke-skolesøgende) svarende til ca. 4 % af det samlede klientel.

Prøverne er i en del tilfælde forlangt af arbejdsgivere med henblik på antagelse af lærlinge, andre efter ønske af institutioner af forskellig art og resten efter vurdering af erhvervsvejlederne.

Lydbilledbånd.

Erhvervsvejledningen råder over 46 forskellige lyd-billedbånd til udlån til skolerne. Der har i beretningsåret været forevist og udlånt 324 lydbilledbånd. Tallet fra sidste beretningsår var 412 forevisninger og udlån.

Arbejdsformidling.

I beretningsåret har erhvervsvejledningen anvist 304 personer beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Heraf var 66 lærepladser i henhold til lærlingeloven, 230 pladser i uddannelsesøjemed og 8 andet arbejde.

Kuratorer.

Kuratorvirksomheden, der har ministeriets godkendelse for tiden indtil udgangen af skoleåret 1969/70, har i skoleåret 1969/70 været varetaget af lærerinde frøken Kirsten Karstenskov og lærer Erik Christensen.

Kuratorene vejleder de unge og deres forældre ved overgangen fra skole til erhvervsliv – i mange tilfælde i samarbejde med Arbejdsformidlingen.

Alle elever, der har gået i hjælpeklasser, har fået tilbud om kuratorstøtte, men også andre unge, der måtte have behov derfor, har kunnet få en sådan hjælp.

Stipendier 1969/70.

I lighed med tidligere år har der også i skoleåret 1969/70 været ydet økonomisk støtte til en del elever i 8., 9. og 10. klasse og den 3-årige realafdeling samt enkelte elever i 7. klasse. Stipendierne er ydet i henhold til loven om Ungdommens Uddannelsesfond, der som forudsætning for støtte angiver, at hjemmets økonomiske forhold skønnes at være sådanne, at ydelsen af et stipendium er af afgørende betydning for at muliggøre elevens skolegang, samt at også omstændigheder som sygdom, søskende under uddannelse m. v. kan tages i betragtning.

Tildelingen foretages af et stipendieudvalg, der er nedsat af skolekommissionen.

I skoleåret 1969/70 er der udbetalt stipendium til 337 skoleelever med et samlet beløb på kr. 445.500.



Der arbejdes
i dramarummet.

Fritidsbeskæftigelse.

Med den nye fritidslovs ikrafttræden den 1. august 1969 blev skolens fritidsbeskæftigelse anlagt som interessegrupper for børn og unge. Den tidligere virksomhed var etableret efter godkendelse af direktoratet for børne- og ungdomsforsorg.

Interessegrupperne består af en kvalificeret instruktør – i skolernes grupper som regel en lærer – og samler 15–20 børn på hvert hold. Interessegrupperne samles normalt fra én til to timer ugentlig i eftermiddagstimerne eller de første aftentimer. Grupperne vil ofte samle elever fra forskellige klasser på den samme skole og derved medvirke til beskæftigelse og samvær med andre kammerater, end dem man mødes med i skoletiden. Gruppens arbejde vil være præget af, at eleverne har tilmeldt sig med baggrund i særlig interesse for gruppens emne. Interessegrupperne vil således kunne blive et udmærket mødested for elever udenfor den egentlige skoletid. Eleverne vil ydermere gennem denne virksomhed erfare, at skolen er interesseret i deres beskæftigelse i fritiden og tilmed med hobby- og interessebetonede tilbud.

I februar 1970 åbnedes »centret for pædagogisk drama« i en kælder på Sct. Annagades skole. Dette center fremtræder som resultat af flere års bestræbelser på at bringe faget ind under faste rammer. I kælderen, hvor de pædagoger, der skal arbejde med børnene, er blevet meget frit stillet med hensyn til indretning etc., er der forsøgt skabt et miljø, som skulle give de bedst mulige arbejdsbetingelser. Det er menin-

gen, at børnene skal fornemme, at denne kælder er helt deres egen. Allerede fra den første start har der været en levende interesse for centret. Ca. 275 børn fordelt på 20 hold modtager 2 timers ugentlig undervisning. 14 pædagoger, der alle tidligere har arbejdet med pædagogisk drama er knyttet til centret. Det betyder, at kapaciteten er næsten fuldt udnyttet.



Pigerne arbejder
med stor interesse

Århus kommunale Skolevæsen har etableret 51 af de i alt 236 godkendte grupper i vinterhalvåret 1969/70 og de omfattede:

Blokløjtespil på N. J. Fjordsgades skole, Lisbjergskolen og Paradisgades skole.

Bordtennis på N. J. Fjordsgades skole.

Dramatik på Brobjergskolen og Sct. Annagades skole.

Esperanto på Skovvangsskolen.

Filmorientering på Brobjergskolen og N. J. Fjordsgades skole.

Formning på Brobjergskolen og Paradisgades skole.

Foto på Brobjergskolen.

Håndbold på Brobjergskolen og Finsensgades skole.

Orkester på Ny Munkegades skole.

Redskabsgymnastik på Samsøgades skole.

Skak på Brobjergskolen og Paradisgades skole.

Sløjd på Brobjergskolen og Paradisgades skole.

Volleyball/basketball på Læssøesgades skole og Nørre Boulevards skole.

Deltagelsen var gratis bortset fra et indtegningsgebyr på 5 kr. pr. elev pr. gruppe.

Biologisk Samlings virksomhed.

1. 4. 1969–31. 3. 1970.

Det samlede besøgstal på Biologisk Samling, Naturhistorisk museum, har i ovennævnte tidsrum været følgende:

(Tallene i parentes henviser til sæsonen 1968–69).

1. Frie eftermiddagsbesøg:

53 besøgsdage	5.034 gæster	94,9 i gns.
(55)	(4.979)	(90,5)

2. Skoleklasser på museet:

47 klasser	919 elever
(75)	(1.850)

3. Samlet besøgstal:

5.953
(6.829)

Til statistikken skal knyttes følgende bemærkninger:

1. Frie eftermiddagsbesøg.

Tallene viser en lille stigning i forhold til sidste år, hvilket sikkert skyldes, at vi i denne sæson har ladet elever fra 3. kl. indskrive som medlemmer.

Der har især det sidste par år været en del børn på dette klasstrin, som jævnlige har besøgt os, og da de som oftest har løst vore opgaver uden vanskeligheder, har vi ikke haft større betænkeligheder ved at lade dem indgå i vort normale elevklientel.

I april 1969 havde vi besøg af fjernsynets børne- og ungdomsafdeling, der optog en 20 min. udsendelse. Der gik dog næsten et år, før udsendelsen blev bragt i TV, og vi kunne glæde os over den gode reklame for vores fritidsklub.

Den 19. februar i år forlod vi for første gang museet med vore elever. Med 86 piger og drenge tog vi med bus til Ulstrup slot, hvor vi frydede os over de dygtige delfiner. Eleverne betalte hver 6 kr., der dækkede såvel bustransport som entré, og der var stor begejstring for arrangementet.

2. Skoleklasser på museet.

En nøjere gennemgang af klassebesøgene viser desværre, at tilbuddet om bustransport til de fjernest liggende skoler næsten ikke bliver udnyttet.

Årsagerne hertil kan være mange, men det er vor opfattelse, at det for det første skyldes de vanskeligheder, som biologilærerne støder på, når de skal »låne« sig til en ekstra time, idet en enkelt time for de flestes vedkommende ikke kan slå til, når der skal være tid til kørsel frem og tilbage.

For det andet holder mange lærere sig sikkert tilbage, fordi museet ikke kan tilbyde passende opgaver for de enkelte klasstrin samt den nødvendige vejledning.

Endvidere er det fristende for os at nævne, at museet ved oprettelse af afdelinger med levende dyr, f. eks. ferskvands- og saltvandsakvarier med de almindeligste danske fisk, terrarier med padder, firben, snoge etc., i endnu højere grad kunne blive det levende museum, som det på så mange andre områder så udmærket har levet op til.

De nye væksthuse i Botanisk Have skulle ligeledes efter vor mening komme til at rumme så mange interessante biologiske emner, at man måske allerede nu bør tænke på, hvorledes man bedst kan udnytte dem, når de om få år står klar til at modtage et stort publikum.

En kombination af museumsbesøg og besøg i væksthuse kan så danne basis for en halvdags-ekskursion, som alle parter må kunne få virkelig glæde og udbytte af.

Biologisk Samling har i den forløbne sæson været ledet af lærerne Leif Prang og Henning Nielsen. Gymnasieelev Jan Hansen har assisteret.

Specialundervisning.

I Kirkevængets skole har der været indskrevet 13 drenge og 1 pige i alderen 8–14 år. Opholdets varighed har varieret fra 6 til 38 måneder, gennemsnitligt 18 måneder.

I årets løb er 4 udskrevet til børnehjem, 3 til observationsklasser, 3 til hjemmeundervisning, 1 til almindelig klasse og 2 iflg. lov p. gr. a. alder.

Skolen er oprettet som heldagsskole for samspilramte børn. Da stillingen som fritidshjemsleder har været ubesat i indeværende skoleår, har skolen kun fungeret som halvdagsskole. Til skolen har været knyttet en skoleleder, 2 lærere og en halv fritidspædagog. Der har været et nært samarbejde med de institutioner, som har haft kontakt med skolens elever.

Specialklasser.

I to *taleklasser* har der været 16 drenge og 4 piger. Af børnene er 1 overflyttet til taleklasse ved et andet undervisningscenter, 1 er flyttet til synsklasse i Århus, og 3 til almindelige klasser med 1 års forsinkelse i skoleforløbet.

I to *høreklasser* har der været 4 drenge og 4 piger, hvoraf 1 fra det nye skoleår er overflyttet til almindelig klasse med støtteundervisning og 1 fortsætter skolegangen i Efterskolen for døve og svært tunghøre i Nyborg.

Synsklassen.

I *synsklassen* har der været 5 drenge, hvoraf 1 fra det nye skoleår optages på Statens skole for Svagsynede, Refnæsskolen, 1 er overflyttet til almindelig klasse og 1 udskrevet på grund af alder.

Klasser for bevægelseshæmmede.

I 3 *klasser for bevægelseshæmmede* har der været 13 drenge og 7 piger, hvoraf 5 har haft svære talehæmninger. En af eleverne overflyttes fra det nye skoleår til realklasse. Over halvdelen af eleverne er hjemmehørende i andre kommuner, beliggende i et område med radius på op til 40 km. Skolekørselen er foregået ved hjælp af rutebil og taxa.

For alle specialklasserne gælder det, at det i de senere år har vist sig at være umuligt at opretholde

den klassiske gruppering af eleverne efter handicap. Det synes mere hensigtsmæssigt af hensyn til elevernes indlæringsmuligheder at foretage en klassifikation efter den enkeltes funktionshæmninger. Dette stemmer også i højere grad overens med den udfordring, der ligger i, at specialundervisningen bliver konfronteret med stadig flere elever med multiple handicap.

Under specialundervisningen hører også *hjemme- og sygehusundervisningen*. På Århus Kommunehospital har 16 drenge og 8 piger fået fra 6–12 timers ugentlig undervisning. 22 drenge og 4 piger har fået undervisning i hjemmet.

Tale-høreundervisning af elever i de almindelige klasser er givet af 7 specialpædagoger på 12 skoler. Der er i alt undervist 171 taleelever, som fordeler sig således på byens skoler:

Skoleåret 1969–70.	Udtaget til behandling
1. Brobjergskolen	9
2. Finsensgades skole	10
3. N. J. Fjordsgades skole	13
4. Frydenlundskolen	2
5. Ingerslevs Boulevards skole	3
6. Katrinebjergskolen	5
7. Kirkevængets skole	0
8. Lisbjergskolen	0
9. Læssøesgades skole	5
10. Møllevangskolen	12
11. Ny Munkegades skole	5
12. Nørre Boulevards skole	6
13. Paradisgades skole	1
14. Samsøgades skole	4
15. Sct. Annagades skole	12
16. Skovvangskolen	12
17. Vorrevangskolen	10
Udtaget til behandling	109

Eleverne er behandlet for følgende defekter:

Skoleår 1969/70	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.		I alt		Total
	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	d.	p.	
Defekt.....																							
Svag																							
artikulation.	1	0	1	2	3	2	2	2	1	1	1	0	3	0	1	0	0	0	1	0	14	7	21
Sprogfejl.....	7	0	6	5	3	3	2	1	2	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	21	11	32
Læsp.....	3	0	7	10	8	8	7	4	2	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	29	26	55
Snøvl.....	1	0	1	0	1	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	0	3
Løbsk tale....	—	—	0	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Stammen....	1	1	4	1	7	1	2	3	3	2	1	2	2	0	3	1	2	0	0	0	24	12	36
Stemmelidelse	—	—	—	—	3	0	2	1	3	2	0	0	2	0	1	1	—	—	—	—	11	4	15
I alt..	13	1	19	19	25	14	15	11	11	6	2	5	9	1	5	2	3	1	2	0	103	61	164
Total sum....	14		38		39		26		17		7		10		7		4		2		168		
Hørenedsættelse	0	1	1	0	0	2	2	0	1	2	2	1	2	0	2	3	1	1	2	1	11	13	24
I alt..	1		1		2		2		3		3		2		5		2		3		24		

	109
Ikke færdigbehandlet sidste skoleår	76
Behandling udsat til dette skoleår	22
I alt henvist til behandling i dette skoleår	207
Udgået af følgende grunde:	
Spontan helbredelse	8
Flyttet	12
Behandling udsat til næste skoleår	16
	36
Behandlet i dette skoleår	171
Ikke færdigbehandlet i dette skoleår	
Behandling udsat til næste skoleår	83
	22
I alt overført til næste skoleår	110
Færdigbehandlet i dette skoleår	83

Skolepsykologisk kontor.

Personalet ved skolepsykologisk kontor bestod i skoleåret 1969/70 af en ledende skolepsykolog, 6 skolepsykologer, heraf 4 med undervisningstimer, en socialrådgiver og en kontorassistent.

Følgende tabel viser antal henviste børn fra de enkelte skoler:

	Elever
Brobjergskolen	31
Finsensgades skole	14
N. J. Fjordsgades skole	10
Frydenlundskolen	31
Ingerslevs Boulevards skole	14
Katrinebjergskolen	25
Kirkevængets skole	4
Lisbjergskolen	6
Læssøsgades skole	32
Marselisborg Gymnasium	1
Møllevangskolen	35
Ny Munkegades skole	17
Nørre Boulevards skole	21
Paradisgades skole	14
Samsøgades skole	45
Sct. Annagades skole	22
Skovvangskolen	34
Vorrevangskolen	44
I alt ..	400

Antallet af henviste børn har i skoleåret 1969/70 været 418, heraf er 317 drenge og 101 piger.

Fra de første 5 skoleår henvistes i alt 340 børn.

Af de 418 børn er der henvist 18 børn, som endnu ikke havde påbegyndt skolegangen. Disse børn er af hjemmet ønsket undersøgt med henblik på specialundervisning allerede fra 1. kl. eller med henblik på udsættelse af skolegangen.

Nedenstående oversigt viser antallet af henvisninger gennem de sidste 10 år:

1960/61 ..	336 børn	1965/66 ..	462 børn
1961/62 ..	386 børn	1966/67 ..	436 børn
1962/63 ..	456 børn	1967/68 ..	469 børn
1963/64 ..	420 børn	1968/69 ..	517 børn
1964/65 ..	467 børn	1969/70 ..	418 børn

Henvisningsårsagerne fremgår af følgende oversigt, der dog kun angiver de primære årsager, som de er anført af skolen:

Henvisningsårsager:	Elever
Dårligt standpunkt	} 224
Kan ikke følge klassen	
Læsevanskeligheder	
Rapseri – skulkeri	12
Tilpasningsvanskeligheder	103
Skoleumodenhed	9
Hjemmets ønske	54
Andre årsager	16
I alt ..	418

Henvisningerne fordeler sig på de enkelte klassetrin på følgende måde:

	Elever
Henvist fra børnehaveklasse	16
Henvist fra 1. kl.	52
Henvist fra 2. kl.	77
Henvist fra 3. kl.	79
Henvist fra 4. kl.	58
Henvist fra 5. kl.	38
Henvist fra 6. kl.	47
Henvist fra 7. kl.	18
Henvist fra 8. kl.	9
Henvist fra 9. kl.	2
Henvist fra 10. kl.	1
Henvist fra 1. real	2
Henvist fra 2. real	0
Henvist fra 1. G	1
	400
Henvist før skolegang	18
I alt ..	418

Undersøgelser.

Nedenstående oversigt over behandlingsgrupperne i skoleåret 1969/70 omfatter børn, der er henvist i 1968/69 og 1969/70.

Oversigten er meget grov, bl.a. fordi det enkelte barn kun er talt med i en af behandlingsgrupperne – og her fortrinsvis de undervisningsmæssige, selv om flere foranstaltninger har fundet sted samtidig. Når f. eks. et barn har fået ekstra læsetræning på et læse-

hold, og der desuden har fundet en måske langvarig rådgivning af forældrene sted, er barnet placeret i gruppen »ekstra læsetræning«.

Behandlingsgrupper.

	Elever
Hjælpeklasse	24
Observationsklasse	17
Læseklasse	45
Læsehold	149
Børneværn	13
Oversidning	6
Rådgivning	94
Klasseflytning	3
Skoleflytning	22
Psykiatrisk børnehospital	7
Rådgivningsklinikken	3
Kirkevængets skole	5
Taleklasse	5
Externatskole	2
Støttetimer i regning	136
Observationshold	11

For 13 børns vedkommende er sagen efter aftale med skole og/eller forældre henlagt uden egentlig undersøgelse. 10 henviste børn er flyttet fra Århus, inden undersøgelse har fundet sted.

Undervisning af børn med læse- og stavemangfoldigheder

Der har i det forløbne år været 12 læseklasser og 50 læsehold. Nedenstående tabel viser, hvordan læseholdstimer og læseklasser har været fordelt på de enkelte skoler:

	Ugentlige læseholdstimer	Læseklasser
Brobjergskolen	24	0
Finsensgades skole	26	2
N. J. Fjordsgades skole ..	12	2
Frydenlundskolen	30	0
Ingerslevs Boulevards skole	10	2
Katrinebjergskolen	24	0
Lisbjergskolen	6	0
Læssøesgades skole	16	0
Møllevangskolen	30	1
Ny Munkegades skole ...	12	0
Nørre Boulevards skole ..	15	0
Paradisgades skole	12	0
Samsøgades skole	18	2
Sct. Annagades skole	20	0
Skovvangskolen	24	1
Vorrevangskolen	36	2
I alt ..	315	12

Læseklasserne har været årgangsdelte, således at der i hver læseklasse har været 10 jævnaldrende børn. Der har været læseklasser fra 3. til 7. klassesetrin.

Læseholdene har haft fra 4 til 8 ugentlige timer afhængigt af børneantallet. Så vidt muligt har læseholdsbørnene fået 4-5 ugentlige timer hver.

Børnene i læseklasser og på læsehold har fået individuel undervisning nøje tilpasset den enkeltes standpunkt og særlige vanskeligheder.

Alle børnene er efterprøvet enkeltvis to gange i årets løb af skolepsykologerne.

Undervisning af børn i hjælpeklasser.

198 elever har modtaget undervisning i 20 hjælpeklasser. Disse klasser var placeret på følgende 4 skoler: Brobjergskolen, Sct. Annagades skole, Katrinebjergskolen og Skovvangskolen.

Der har været hjælpeklasser fra 1. til 10. skoleår med 12-14 elever i hver klasse.

I 1. hjælpeklasse var der 6-8 elever, som er undersøgt af skolepsykolog før skolegangens begyndelse eller i løbet af 1. skoleår.

Det drejer sig her om børn, der ikke vil kunne få tilstrækkeligt udbytte af at gå i en almindelig 1. kl.

En 9. og en 10. hjælpeklasse har haft en særlig plan, efter hvilken eleverne gik i skole hver dag kl. 8-11, og derefter deltog de i lønnet arbejdspraktik i ca. 4 timer hver af ugens 5 første dage.

Såvel skolen som forældrene har været godt tilfreds med dette forsøg.

En gang i årets løb er alle hjælpeklasseeleverne efterprøvet med standpunktsprøver. Skolepsykologerne og inspektøren for hjælpeklasserne tager derefter hvert enkelt barns situation op til nærmere drøftelse med lærerne.

Støttetimer i regning.

Da der har vist sig at være et vist antal børn, som trods normal begavelse har meget svært ved at følge med i regning, har der været etableret støttetimer for dem.

Skoleme har haft tildelt fra 1 til 4 ugentlige støttetimer afhængigt af elevantallet.

De fleste børn har fået 2 hele timers støtteundervisning om ugen. I visse tilfælde har været anvendt halve timer. I alt 136 børn har modtaget støtteundervisning i regning, heraf er 86 drenge og 50 piger. Gennemsnitligt har børnene fået støtteundervisning i ca. 6 mdr.

Skolemodenhedsundersøgelser.

Der er i januar 1970 foretaget skolemodenhedsprøver på alle de børn, født mellem 1. febr. 1964 og 31.

juli 1964, som forældrene ønskede indskrevet til skolegang fra august 1970. Der blev i alt undersøgt 34 børn, heraf blev de 8 tilrådet skolegang, og de blev alle indskrevet, mens de 26 skønnedes for umodne til skolegang i skoleåret 1970/71.

Desuden har 14 børn, født i tidsrummet mellem 1. juni 1963 og 31. jan. 1964, været til skolemodenhedsprøve. Disse børn ønskedes prøvet af forældrene, idet de var stærkt i tvivl om, hvorvidt børnene var skolemodne. Af disse 14 børn blev de 9 tilrådet skolegang, og de blev indskrevet, mens de 5 af børnene blev frarådet skolegang og herefter ikke indskrevet.

Ved alle skolemodenhedsundersøgelser er anvendt »Sandvns skolemodenhedsprøve«. Prøverne blev som tidligere år afholdt på Sct. Annagades skole og på Skovvangskolen.

Socialrådgiverens arbejde

Socialrådgiveren har taget sig af ca. 100 elevers forhold. Eleverne er henvist af skolepsykologerne og skolerne; men også andre institutioner har henvendt sig, når de er stødt på skoleproblemer.

For mange af elevernes vedkommende er forsømmelser og skulkeri stadig det mest fremtrædende symptom på vanskeligheder.

Behandlingen er planlagt i samarbejde med skolepsykologerne, og problemerne er søgt løst gennem en mere eller mindre intens familiebehandling i samarbejde med skolerne, fritidshjem, sociallæge, børneværn, familievejledere m. fl.

Det har ikke været muligt at tage alle henviste sager op.

Der har været aflagt 357 besøg i hjem og institutioner.

Klinisk virksomhed.

En af skolepsykologerne, der har særlig klinisk udannelse, har varetaget det kliniske arbejde, som har bestået i undersøgelse og behandling af børn, der er henvist på grund af sværere adfærdsforstyrrelser.

I løbet af året er der desuden foretaget en del karakterologiske testninger som supplement til andre skolepsykologiske undersøgelser. En del børn har over en længere periode regelmæssigt været på kontoret til samtaler, observation eller behandling.

Samarbejde med andre institutioner.

Skolepsykologisk kontor har i det forløbne år foruden med skolerne haft et godt samarbejde med børneværnet. Der er henvist 13 børn til børneværnet, men samarbejdet har drejet sig om et betydeligt større antal, idet en række af børneværnets klientel er henvist dertil ad andre veje.

Til Psykiatrisk børnehospital i Risskov er henvist 7 børn, men også her har samarbejdet haft et betydeligt større omfang, idet mange af hospitalets patienter henvises af læger.

Endvidere er 3 børn henvist til »Red barnets« rådgivningsklinik. Der er også samarbejdet med revalideringscentret, fritidshjemmene og børnehaverne. For de sidstes vedkommende har det væsentligst drejet sig om skolemodenhedsproblemer.

Kursusvirksomhed, besøg m. m.

Skolepsykologisk kontor har haft besøg af forskellige lærere og psykologer fra ind- og udland.

Kontoret har været repræsenteret ved to skolepsykologiske fællesmøder på Nyborg Strand med deltagelse af skolepsykologer og konsulenter for særundervisning fra hele landet.

Skolepsykologerne har medvirket som instruktører ved forskellige af Danmarks lærerhøjskoles kurser og som foredragsholdere ved forældremøder og lærermøder.

Ved de århusianske læseklasser og læsehold har der været praktikanter fra Danmarks lærerhøjskoles læseklassekursus og fra forskellige seminarier.

Børnenes sundhed.

Skolelægeinstitutionen.

Med den nye kommuneinddeling er skolelægeinstitutionens arbejdsområde udvidet meget betydeligt. Denne beretning omfatter dog kun forholdene i den tidligere Århus kommune.

Pr. 1. august 1969 var der ansat: 1 skoleoverlæge, 9 skolelæger, 1 ledende sundhedsplejerske og 21 skolesundhedsplejersker.

Udover de kommunale skoler er Århus Katedral-skole, Århus Statsgymnasium samt de private skoler: Forældreskolen, N. Kochs Realskole, Laursens Realskole, Elise Smiths Skole og St. Knuds Skole tilsluttet kommunens skolelægeordning.

I skoleåret 1969/70 undersøgte i alt 13.443 elever ved den sædvanlige årlige undersøgelse. Derudover er der foretaget kontrolundersøgelser af de elever, hvis helbredstilstand krævede en særlig kontrol. I alt er 2.304 elever, svarende til godt 17% af samtlige elever, kontrolundersøgt. – Dette tal dækker dog ikke antallet af kontrolundersøgelser, idet mange elever er undersøgt flere gange. (Elever henvist for skader eller lignende er ikke medregnet). Disse kontrolundersøgelser er meget vigtige, idet man herved har mulighed for at gribe ind i tide inden en lidelse når at udvikle sig.

Af samtlige undersøgte elever blev 1.646 (svarende til 12% af elevtallet) henvist til hjemmets læge for

forskellige sygelige tilstande, som det var af betydning at få behandlet, og man sikrede sig, at henvisningen blev fulgt.

Ved skolelægeundersøgelserne findes der altså stadig mange sygelige tilstande, som nødvendiggør kontrol eller behandling. Men som alt andet forandrer sig, således har også skolelægens arbejde skiftet karakter. Fra at være et hovedsageligt medicinsk-somatisk arbejde (altså påvisning og forebyggelse af legemlige lidelser), har det i de senere år fået et mere og mere mentalhygiejnisk præg med et udtalt socialt islæt. Det er nu miljøets tidsalder.

Ikke således at forstå, at skolelægen nu ikke mere interesserer sig for legemlige sygdomme. Det er stadig af største vigtighed, at få disse forebygget, påvist og behandlet, og en eventuel undladelse heraf kan blive skæbnesvanger for barnet. Det er også essentielt for skolearbejdet at få syns- og hørefekter korigeret. Ikke mindre end ca. 15 % af eleverne lider heraf.

Det er ikke altid, at en elev er doven, fordi han ikke kan følge med – i 1. og 2. klasse tror jeg endog, det er sjældent – så hvis en lærer har den mindste mistanke om, at der er »noget i vejen«, er det vigtigt, at han straks rådfører sig med skolelægen, og ikke afventer den årlige undersøgelse. Dette omtales nøjere senere.

Enkelte elever møder op med så store handicap, at de ikke umiddelbart kan følge undervisningen i normalklassen. De fleste er kendt, inden de kommer i skole, men en del findes først ved skolelægeundersøgelsen. Langt de fleste af disse børn kan nu undervises i folkeskolen, hvilket indebærer, at de kan bo hjemme, vokse op i og undervises i et normalmiljø, hvilket har vist sig at være en uvurderlig fordel for dem.

Århus var faktisk den første by, der indførte den moderne form for specialundervisning, hvor selv svært handicappede elever integreres i den almindelige skole, og der undervises enten i specialklasser på skolen eller i normalklasser med skyldigt hensyn til deres handicap. Som følge af de erfaringer vi har gjort og begunstiget af de store fremskridt, der i de senere år er gjort indenfor pædagogikken, lægevidenskaben, elektroteknikken og specialoptikken, er Århus nu også blevet en af de første byer med hensyn til at mindske antallet af specialklasser, idet det har vist sig muligt at undervise selv stærkt handicappede børn i normalklasser på lige fod med andre elever – og med særdeles godt resultat.

Man siger ikke mere: »Har en elev et handicap af en vis størrelse, så skal vedkommende i specialklassen og blive der. For i specialklassen kan han eller hun bedst blive undervist«. Dette synspunkt anser vi for at være obsolet. Vort synspunkt er: Kan eleven på nogen måde klare sig i normalklassen, så skal han undervises der eventuelt med alle de nødvendige

hjælpe midler, efter at læreren er informeret om de forholdsregler, der skal tages. Normalklassen vil altid være det bedste og specialklassen det næstbedste, som man kun i nødsfald må betjene sig af. Det er dog ikke handicappets størrelse, der alene er afgørende for placeringen i en specialklasse, men et samspil af forskellige omstændigheder, af hvilke intelligens og miljø er meget vigtige. Det er muligt, at en handicappet elev først må undervises i en specialklasse, men så snart det er gørligt, skal vedkommende over i en normalklasse. Gør man ikke det, skaber man efterhånden en slags specialklasseghetto, og det er ikke meningen. Barnet skal så hurtigt som muligt over i det almindelige skolesamfund, så han er forberedt til at klare sig i det store samfund, når skolen forlades.

Det vil føre for vidt at give en oversigt over de sygelige tilstande, der i årets løb er påvist af skolelægerne, og af hvilke mange kræver behandling, men at fortabe sig i lettere tilfælde af platfod, fodvorter, dårlig holdning o. s. v. kan aldrig blive skolelægens egentlige opgave. Det er ikke disse banale småfejl, der bestemmer et menneskes fremtid. Hvad der derimod er overordentlig betydningsfuldt, er den psykiske indstilling barnet får til skolen, idet dette i højeste grad er med til at præge dets leveindstilling og dermed dets fremtid, og her er vi ved et alvorligt og stadig voksende problem.

Undersøgelser har vist, at der i skolebarnets tilværelse er to særlig kritiske perioder: De første år i skolen og tiden omkring 7. klasse, altså skolestarten og puberteten, og den første er formentlig den vigtigste, bl. a. fordi man her har bedst mulighed for at gøre noget. Det hjemlige miljø er selvfølgelig af dominerende betydning, men selv om dette har været svagt, kan en god skolestart redde meget.

Det er ikke altid, at evnesvaghed og dovenskab er årsag til barnets manglende succes i skolen. Det kan være evnesvagt eller umodent, og her må tilstanden erkendes så hurtigt som muligt, så man straks kan iværksætte passende foranstaltninger.

Dovenskab, som et primært fænomen, tror jeg derimod er ret sjældent i 1. klasse. Barnet, som kommer i skole, er i reglen ivrigt efter at lære at læse og regne og glæder sig til det. Men trods lærerens anstrengelser går det ofte ikke, barnet kan ikke følge med de andre. Man er da tilbøjelig til at sige, at forældrene og skolen stiller for store krav og slår sig til ro med, at ikke alle børn er ens og siger: »Det skal nok komme«. Men ofte kommer det ikke, og barnet lider det ene nederlag efter det andet, opgiver og bliver sløvt eller skolefjendsk. Dette lyser ligefrem ud af den undersøgelse, der blev foretaget vedrørende undervisningspligtens forlængelse.

Det hjemlige miljø er her det primære, men skolen spiller også en uhyre rolle. Det er sjældent det ambitiøse miljø eller den ambitiøse lærer, der bærer skyl-

den for barnets manglende tilpasning i skolen. Det er ingen skade til med lidt ambition, når blot barnets intellekt er intakt. Nej, det er børnene fra de svage miljøer, der er udsatte. De såkaldte »truede børn«, der møder op i skolen med alt for ringe forudsætninger, manglende sproglig udvikling, mangel på almen viden og mangel på støtte fra hjemmet.

Det ideelle ville være at modarbejde dette allerede før skoletiden, men miljøskafterne afsløres desværre oftest først i skolen, og det bliver så skolens opgave at kompensere disse mangler, men det er svært, ofte næsten umuligt. Børnehaveklasserne er her et stort fremskridt, når blot de fungerer rigtigt og derved bliver en slags præparandklasse for folkeskolen. Men man skal endnu tidligere i gang, således som det er tilfældet mange steder i udlandet.

Skolelærerne og sundhedsplejerskerne kender på forhånd mange af disse børn og deres miljø. I adskillige tilfælde klarer barnet sig dog bedre i skolen end ventet, d. v. s. de ligger på niveau med klassen, men går det ikke, skal man ikke tøve ret længe. Allerede efter få måneder kan man ane faren, og så må læreren søge kontakt med skolelægen og skolesundhedsplejersken. Følger barnet ikke med, afviger det i væsentlig grad i sin opførsel, klædedragt eller hygiejne, f. eks. lugter af snavs eller urin, hvilket i høj grad gør det til skive for kammeraternes spot, eller, hvad der er meget vigtigt, begynder det at få småforsømmelser, må man være på vagt, og er det et »risikobarn« skal man straks gribe ind. Barnet må behandles og miljøet saneres, og hertil kræves hjælp af socialrådgiver, skolepsykolog og evt. sociallæge. Har man mistanke om, at barnet vil blive læseretardet eller er umodent er skolepsykologisk assistance påkrævet. Jeg kan ikke gå i enkeltheder med alle disse tegn, men læreren er altid velkommen hos skolelægen eller skolesundhedsplejersken, hvis han vil drøfte noget.

Et meget alvorligt handicap, som mange børn er udsat for, er læseretardering, af nogle også kaldet ordblindhed. Det er et af de mest fortvivlende handicap, som kan gøre skoletiden til et mareridt, ofte spærre vejen for boglig uddannelse, give store adfærdsforstyrrelser og skabe en for tidlig skoletræthed. Efter undersøgelser i Århus er dette handicap hyppigst hos de elever, der rammes af »drop-out« fænomenet, og forlader skolen for tidligt. De elever, der kommer fra de svage miljøer, er mest udsat, jo bedre miljø de bedre overvindes dette handicap. Jeg skal ikke komme ind på årsagerne, som sikkert er komplekse, men man skal først og fremmest undersøge om deres fysiske og psykiske udrustning er i orden, men det er ikke almindeligt at årsagen ligger her, og når man undtager de tilfælde, hvor der foreligger neurologiske symptomer, dysfasi og svær sprogetardering samt højre-venstre konfusion, er der meget lidt, der kan forudsige, at barnet vil blive læseretardet, idet disse

symptomer kun findes hos højst 1 %, medens hele gruppen af læseretarderede udgør ca. 15 %. Det eneste sikre symptom er, at de læseretarderede børn har meget sværere ved at lære at læse og bogstaver end deres kammerater. Den læseretarderede har det næsten som en, der skal læse lektier efter en bog på et fremmed sprog og kun forstår en del af gloserne. Man forstår at bogligt arbejde keder ham, og man forstår, hvor katastrofalt dette er i et samfund, hvor læsning og skrivning er kundskaber, der er essentielle i mange erhverv.

Tilstanden kan næsten ikke erkendes tidligt nok og må straks behandles, og her vil børnehaveklasserne atter have en vigtig mission. Man må ikke vente og sige: Det kommer nok. Begrebet »senmodning« har i dette spørgsmål gjort uhyre megen skade.

Den anden kritiske fase optræder i pubertetsalderen. Årsagen er ofte skoletræthed ikke sjældent på grund af læsebesvær eller lede ved læsning, og hertil kommer ofte miljømæssige og psykiske faktorer. Symptomerne er i reglen forsømmelser, skulkeri eller adfærdsforstyrrelser. Alvorlige tilfælde af hashrygning eller andet narkotikamisbrug er stadig forholdsvis sjældne. Også her kan skolelærerne have held til at hjælpe. Det er som om, disse elever lettere lukker op, når de sidder alene med skolelægen og især sundhedsplejersken. Det er, i alt fald for os, ofte småting, der er ved at vælte vognen; adskillige kan hjælpes, men hjælpen går ofte over skolepsykologen eller socialrådgiveren. I denne forbindelse vil jeg hævde, at folkeskolen i en ret betydelig grad forhindrer større misbrug af narkotiske stoffer. Eleverne er her under stadig kontrol og afvigelser vil hurtigt vise sig. Et hovedsymptom er hypopige fraværelser.

Blandt samtlige elever fandt skolelærerne, at der hos ca. 6 % optrådte nervøse lidelser og adfærdsforstyrrelser. Dette tal er et minimaltal, der kun omfatter elever, hvor tilstanden har givet anledning til foranstaltninger eller særlig kontrol. Det virkelige tal er væsentlig højere formentlig over 10 %, men her er man på usikker grund, idet man er ude i det skønsmæssige, og et sådant skøn kan variere enormt fra den ene iagttagelse til den anden.

De omtalte 6 % var fordelt over hele skoletiden, dog således at der var udtalte maksima på 1. og 2. klassetrin og 7. klassetrin dog især på det sidste. For mig er der ingen tvivl om, at kunne man mindske antallet på de første klassetrin, ville meget være vundet. En del af disse børn frembød tegn på hjerne-skade, så det ville være af betydning at få oprettet en specialklasse for denne kategori af børn. Det skal lige bemærkes, at i opgørelsen er der ikke medregnet børn med ufrivillig natlig vandladning eller neglebidning, hvis dette har været eneste symptom, idet berettigelsen af at tage disse fænomener som sikre udtryk for dyberegående nervøse lidelser er yderst tvivlsom.

Som det fremgår af det foregående, må der være et intimt samarbejde mellem lærerne, skolesundhedsplejen og forældrene. Det må udvikles og styrkes i fremtiden. Den nye skolelægelov, der forhåbentlig snart vedtages, vil give skolelægerne og sundhedsplejerskerne bedre tid til at medvirke hertil.

Siden knaldfyrværkeriet blev forbudt, har vi ikke set nye tilfælde af hørenedsættelse efter fyrværkeri, loven må derfor siges at have fungeret særdeles tilfredsstillende. Pigtrådsmusik synes ikke at have den samme akutte skadevoldende virkning på høreorganet som fyrværkeri, men det er muligt at professionelle musikere efterhånden vil kunne få høreskader.

Lammelser efter polio optræder nu ikke mere i skolelægestatistikken.

Skolesundhedsplejersken hjælper skolelægen i det skolehygiejniske arbejde. En nærmere omtale af hendes arbejde blev givet i årsberetningen for forrige skoleår. Her skal blot siges, at uden hendes medvirken kan det skolehygiejniske arbejde ikke fungere tilfredsstillende, og det kan ikke pointeres skarpt nok, at skolesundhedsplejersken ikke – og aldrig – vil kunne erstattes af en nok så veluddannet sekretær.

Skolesundhedsplejerskerne har i årets løb foretaget 308 hjemmebesøg for at tale med forældrene om børnenes helbredstilstand.

Udover den årlige undersøgelse og kontrolundersøgelserne mødte der i årets løb efter et groft skøn ca. 6.000 elever op hos skolelægen eller sundhedsplejersken, fordi de følte sig syge eller havde pådraget sig småskader og læsioner i skoletiden.

På en del af skolerne har pigerne i 7. klasserne fået et kursus i barnepleje strækkende sig over 6 timer.

Eleverne på 7. klassetrin har i en del af skolerne fået undervisning i seksuallære af skolelægerne. Denne undervisning vil i de kommende år formentlig helt blive overtaget af lærerne og indgå i den almindelige undervisning, hvad der også må synes at være det rigtigste.

Der gøres et stort arbejde for at bibringe eleverne forståelse af personlig og almen hygiejne herunder kostproblemer. Sundhedsplejerskerne, der i særlig grad er med i dette arbejde, anvender til anskueliggørelsen tavler og flonellogrammer.

Tuberkuloseundersøgelsen.

I de sidste år er der ikke foretaget rutinemæssig røntgenkontrol af eleverne. Denne tidsrøvende og kostbare undersøgelse, har vist sig overflødig, idet der i mange år ikke er påvist tilfælde af lungetuberkulose hos eleverne ved Århus kommunale skolevæsen. Eleverne bliver nu kun røntgenundersøgt, hvis skolelægen mener, at en sådan undersøgelse er nødvendig. Antallet af sådanne henvisninger er dog yderst ringe,

og der er ikke i noget tilfælde fundet tegn til tuberkulose.

Undersøgelsen af det ved skolen ansatte personale finder stadig sted. I det forløbne år er undersøgt (gruppeundersøgelser ved røntgenvogn eller på Centralstationen) i alt 684 personer. I intet tilfælde fandtes tegn til tuberkulose.

I samme skoleår er calmettevaccineret 927 elever (heraf 32 revaccineret).

Børnetandklinikken.

På børnetandklinikken var den 1. august 1970 ansat følgende personale: 1 overtandlæge, 1 specialtandlæge, 1 afdelingstandlæge, 10 heldagsbeskæftigede børnetandlæger, 11 deltidsbeskæftigede børnetandlæger, 2 kontorassistenter, 24 klinikassistenter, 8 klinikassistent-elever, 1 røntgenfotograf og 1 tandtekniker.

10.046 elever har i skoleåret 1969/70 været tilmeldt børnetandplejen.

Det samlede antal konsultationer har været 47.893, og der er på de indkaldte patienter i alt udført følgende behandlinger:

Fyldninger	36.440
Indlæg	45
Rodbehandlinger	670
Extraktioner	3.558
Injektioner	5.081
Analgesi	7.916
Tandrensninger	4.163
Tandkødsbehandlinger	31
Beslibninger	692
Cariesprofylakse	8.835
Modeller	797
Aktive ortodontiske behandlinger ...	106
Afsluttede ortodontiske behandlinger	136
Operationer	90
Røntgen	7.277
Protesebehandlinger	21
Hospitaliseringer	15
Laboratorieundersøgelser	1
Fracturer	125
Provisoriske kroner	68

I alt .. 76.067

Der lægges fra klinikken side stor vægt på de forebyggende arbejder mod tandcaries, og som i foregående år er det planlagte program gennemført, iflg. hvilket tandbørstning med svag opløsning af natriumfluorid finder sted på skolerne under ledelse af personale, udsendt af klinikken. Denne tandbørstning finder sted og gennemføres 4 gange årligt, og der mødes værdsat bistand og forståelse såvel fra skolemyndighedernes som lærerpersonalets side.

Børnetandklinikken råder over filiaklinikker på følgende skoler: Møllevangskolen, Vorrevangskolen, Katrinebjergskolen, Skovvangskolen og Frydenlundskolen, i alt 12 tandlægearbejdspladser samt 11 på hovedklinikken, Graven 21, i alt 23 tandlægearbejdspladser.

Med skolelægeinstitutionen og med skolernes talepædagoger har samarbejdet fungeret tilfredsstillende.

I samarbejde med odontologisk afdeling på Århus kommunehospital har i flere tilfælde patienter fået tandbehandling i forbindelse med hospitalisering, idet deres helbredstilstand forhindrede normal behandling på klinikkerne.

Endvidere er samarbejdet fortsat med specialafdelinger på Kommunehospital og Tandlægehøjskolen for undersøgelse og behandling af tilfælde af usædvanlig og alvorlige tilstande i kæber og tænder.

Børnetandklinikken har også et tilfredsstillende samarbejde med Erhvervsvejledningen i Århus.

Videreuddannelsesprogrammet for tandlæger har omfattet praktisk instruktion i tandregulering og gennemgang af specielle tilfælde.

Den indledte ombygning af Børnetandklinikken, Graven 21, er fortsat, således at de første syv behandlingsrum med tilhørende sekundærrum er ombyggede.

Skolebespisning.

Som tidligere år har der været etableret skolebespisning – 6 måneder – i tiden 1. november 1969–30. april 1970.

Inden for dette tidsrum har alle deltagere (skolebørn i de 7 første skoleklasser, som er hjemmehørende i Århus kommune) hver skoledag fået et gratis måltid bestående af indtil 4 stk. (halve skiver) rugbrød med pålæg plus 1/4 l sødmælk plus 1 æble (indtil januar 1970). Børn, der kan spise mere, kan derudover få »ekstramad« (rugbrød med fedt eller marmelade).

Fremstillingen af maden fandt sted på central-køkkenet i Sct. Annagades skole med frøken Anna J. Hansen som økonoma. Kommunens samlede bruttoudgift til skolebespisningen for sæsonen 1969/70 har andraget kr. 975.197.

I sæsonen 1969/70 etablerede man også salg af skolefrokost og mælk for elever i 8. 9. og 10. klasse, realafdelingen og gymnasieklasserne. Frokosten bestod af 4 halve skiver med pålæg plus 2 halve skiver med fedt plus 1/4 l sødmælk plus (i tiden indtil januar 1970) 1 æble.

Skolefrokosten blev købt hos skolens maduddeler på kuponark à 6 kuponer, der gav ret til udlevering af en skolefrokost. Et kuponark kostede kr. 8,00. Skolefrokosten kunne kun udleveres mod aflevering

af en kupon. Der blev solgt 11.568 skolefrokoster i sæsonen. Eleverne kunne også købe sødmælk og kærnemælk alene.

År	Antal bespisningsdage	Antal bespisningsdeltagere		Genslt. portion pr. delt.	Antal portioner til	
		elever	personale		elever	personale
1969–70	129	5.469	7	3,47	687.754	969
1968–69	131	6.293	7	3,80	802.299	859
1967–68	128	7.854	11	4,22	850.291	1.408
1966–67	127	7.388	11	4,27	908.137	1.397
1965–66	128	8.123	11	4,21	1.013.145	1.408

Århus lærerforenings feriekoloni.

Kolonien på Ahl har som tidligere år haft 3 hold børn, 2 drengehold og 1 pigehold. Hvert hold var på 56 elever, dog var sidste hold rent faktisk mindre, idet en halv snes elever udeblev. Dette har givet anledning til overvejelser angående holdstørrelser, idet arbejdet med dette hold var betydeligt mindre end med de andre, hvilket naturligvis også kan have andre grunde. Hvert ophold har været på ca. 4 uger.

Hr. Erik B. Yde har også i år været leder af kolonien. Medhjælpere har været:

1. hold (drenge): Lærerstuderende hr. Jørgen Jørgensen, lærerstuderende hr. Carl Johan Lange, lærer hr. Hans Skriver og stud. oecon, hr. Poul Glacius.

2. hold (piger): Lærerinde frk. Susanne Moth, lærerstuderende frk. Birgitte Nielsen og lærerstuderende frk. Bente Jensen.

3. hold (drenge): Lærerstuderende hr. Jørgen Jørgensen, lærerstuderende hr. Erik Jacobsen og lærerstuderende hr. Bent Alstrup Jensen.

Uden for ferien har børnene fået et par timers undervisning daglig for ikke helt at glemme skolekundskaerne. Ellers har de været beskæftiget med badning, boldspil og leg. Der er kommet høvlebænke, skrivemaskiner og symaskiner på kolonien, så aktiviteterens antal har været stigende. Et nyt indslag har været, at man har haft forskellige dyr: Får, geder, høns, kaniner, hamster og hund. Pasningen af dyrene har optaget eleverne meget.

Sundhedstilstanden har været god, rent fysisk. Dog må man nok konstatere, at sammensætningen af holdene med ret stor aldersspredning bør tages op til overvejelse. Navnlig pigeholdet har voldt problemer i den retning.

De samlede udgifter til kolonien kan på nuværende tidspunkt ikke oplyses nøjagtigt; men de vil skønsmæssigt andrage ca. 125.000 kr.

Indendørs er anskaffet dyner, hovedpuder og sen-
gelinned til begge sovesale, og i sygeværelset er in-
stalleret håndvask.

Alle udgifter er afholdt af indtægterne fra kosmo-
ramateatret, dog med den modifikation, at lærerløn-
ningerne uden for ferien er betalt af Århus kommu-
nale skolevæsen.

Ferieplan for skoleåret 1969/70.

NB: De nævnte dage medregnet!	Helligdage og søgnefridage
Sommerferie: fredag 1/8-lørdag 9/8.....	8
Sommer-lørdagsfrihed: lørdag 16/8.....	1
lørdag 23/8.....	1
lørdag 30/8.....	1
lørdag 6/9.....	1
lørdag 13/9.....	1
lørdag 20/9.....	1
lørdag 27/9.....	1
Efterårsferie: mandag 20/10-lørdag 25/10.....	6
Juleferie: mandag 22/12-lørdag 3/1.....	12
Fastelavn: mandag 9/2.....	1
Kongens fødselsdag: onsdag 11/3.....	1
Påskeferie: onsdag 25/3-tirsdag 31/3.....	6
Erstatningsfridag for Dronningens fødselsdag (28/3) onsdag 1/4.....	1
Bededagsferie: fredag 24/4-lørdag 25/4.....	2
1. maj: fredag 1/5.....	1
Sommer-lørdagsfrihed: lørdag 2/5.....	1
Kr. himmelfartsdag: torsdag 7/5.....	1
Sommer-lørdagsfrihed: lørdag 9/5.....	1
Pinseferie: lørdag 16/5-tirsdag 19/5.....	3
Sommer-lørdagsfrihed: lørdag 23/5.....	1
lørdag 30/5.....	1
Grundlovsdag: fredag 5/6.....	1
Sommer-lørdagsfrihed: lørdag 6/6.....	1
lørdag 13/6.....	1
lørdag 20/6.....	1
Sommerferie: mandag 22/6-fredag 31/7.....	35
	<hr/>
	92
Søndage.....	52
Skoledage.....	220
Disponible fridage.....	1
	<hr/>
Kalenderdage.....	365

Forældredage.

I skoleåret 1969/70 har forældredagene været placeret
som følger:

fredag den 21. og lørdag den 22. november 1969
samt

mandag den 15. og tirsdag den 16. juni 1970,

inden for hvilke forældrene til elever i 1.-5. klasserne
har adgang til at ovevære undervisningen i barnets
klasse.

»Fra skole til hjem«.

For at styrke samarbejdet mellem hjemmene og de
kommunale skoler udsender skolevæsenet hvert år
fire numre af skolebladet »Fra skole til hjem«.

I bladet søger skolevæsenet at orientere forældrene
om aktuelle skoleforhold i almindelighed og byens
skoleforhold i særdeleshed.

Bladet ledes af en redaktionskomité, der har fem
medlemmer: Skoledirektør Sv. A. Rasmussen (ansvars-
havende), sognepræst J. Chr. Basse, konsulent Carl
Schultz, fru Oda Øvlisen, lærerinde fru Rosa Stege-
ager. Overlærer J. Dalsgård Jensen er bladets redak-
tionssekretær.

Nr. 1, september 1969.

Velkommen til de små.

Børn med tilpasningsvanskeligheder.

Skoleidrætsstævne.

Virksomhedsbesøg.

Voksne på skolebænken.

Fritidsvirksomhed-interessegrupper.

Børnebibliotekernes vinterprogram.

Nr. 2, december 1969.

Deres barns skolegang efter 7. klasse.

Indskrivning til 1. hovedskoleklasse.

På lejrskole i Norge.

Kender De børnebiblioteket?

Erhvervsoplysende møder.

Nr. 3, marts 1970.

Styrelsen af skolevæsenet og af virksomhed efter
fritidsloven.

Valg af skolenævn.

Interessegrupper.

Århus forberedelseskursus.

Matematik i 1. klasse.

Marselisborg Gymnasium.

Skolen har realafdeling samt sprogligt og matematisk
gymnasium. På den matematiske linje gives der un-
dervisning på den matematisk-fysiske og den mate-
matisk-naturfaglige gren. På begge gymnasielinjer væl-
ger eleverne mellem fransk og russisk, og på den
matematiske linje vælger de yderligere mellem engelsk
og tysk. I løbet af foråret (senest 15. april) skal
eleverne i 1. g matematisk linje give skolen skriftlig
besked om, i hvilken gren de ønsker at følge under-
visningen i 2. g og 3. g.

I eksamensterminen maj-juni 1969 blev studenter-
eksamen bestået af

63 sproglige (alle nysproglige)
67 matematikere (47 på matematisk-fysisk gren og
20 på matematisk-naturfaglig gren).
Realeksamen blev bestået af 10 elever.

Klasseantal og elevantal:

	1.8.69				1.8.70			
	klasser	dr.	p.	i alt	klasser	dr.	p.	i alt
1. real.....	1	14	15	29	1	17	12	29
2. real.....	1	11	14	25	1	13	15	28
3. real.....	1	4	5	9	1	6	6	12
1.gs.....	2	15	36	51	2	22	29	51
1.gm.....	3	59	23	82	3	55	17	72
2.gs.....	3	21	41	62	2	12	37	49
2.gm.....	3	51	25	76	4	57	24	81
3.gs.....	3	15	49	64	3	21	40	61
3.gm.....	3	58	14	72	4	49	23	72
I alt..	20	248	222	470	21	252	203	455

Med hensyn til arbejdsplan og ferieplan følger Marselisborg Gymnasium de for statens gymnasieskoler gældende bestemmelser, dog kan skolekommissionen i særlige tilfælde disponere over 2 årlige fri-dage.

Optagelsen af elever foretages efter de herom gældende bestemmelser: for så vidt angår optagelse af elever i 1. real jvfr. min. bekendtgørelse af 9. 2. 61, og hvad angår optagelse af elever i 1. g jvfr. min. bekendtgørelse af 15. 12. 66.

Timeplan for matematisk linje 1968/71.

1. g: 1968/69, 2. g: 1969/70, 3. g: 1970/71).

	2. g og 3. g		
	1. g	mf	mn
religion	0	1-2	1-2
dansk	4	3-3	3-3
engelsk/tyisk	4	2-0	2-0
fransk/russisk	4	4-3	4-3
oldtidskundskab	1	2-0	2-0
historie	3	3-3	3-3
legemsøvelser	3	2-2	2-2
musik	2	2-2	2-2
	21	19-15	19-15
samfundsfag	0	0-1	0-1
geografi	0	3-0	3-2
biologi	0	0-3	3-7
kemi	2	3-0	3-0
fysik	3	3-5	2-2
matematik	5	5-6	3-3
	31	33-30	33-30

Timeplan for sproglig linje 1968/71.

(1. g: 1968/69, 2. g: 1969/70, 3. g: 1970/71).

	2. g og 3. g	
	1. g	ns
religion	0	1-2
dansk	4	3-3
fransk/russisk	4	4-3
historie	3	3-3
biologi	0	0-3
matematik	2	3-0
legemsøvelser	3	2-2
	16	16-16
engelsk	4	4-6
tyisk	3	3-5
latin	5	4-0
oldtidskundskab	1	2-0
samfundsfag	0	0-1
geografi	2	0-0
musik	2	2-2
	33	31-30

Time- og fagfordeling ifølge læseplansudvalgets forslag til normalttimeplan (januar 1970).

	1. r	2. r	3. r
dansk og skrivning	5	5	5
regning og matematik	4	6	5
kristendomsk./religion	1	1	
historie } orientering	2	2	2
geografi }	2	2	2
biologi }	2	2	2
naturlære (fysik og kemi) ..	3	2	2
engelsk	3	3	4
tyisk	4	3	4
latin		(4)	
fransk			(4)
legemsøvelser	2	2	2
musik	} 2	} 2	
formning			
håndarbejde			
sløjd			
valgfri fag			2
	30	30	30

Ungdomsskolen 1969/70.

De 14-17-årige i kommunen, d. v. s. ungdomsskolens elevemner, var i

1968: 2.769 piger + 2.765 drenge = 5.534 unge, og
1969: 2.630 piger + 2.757 drenge = 5.387 unge.

Der er således registreret et vigende befolkningstal i bykernen.

Ved indmeldelsen indskrev man:

På afdelingen	piger	+ drenge	= elever
Sct. Annagade	157	158	315
Finsensgade	119	123	242
Møllevangen	218	177	395
Vorrevangen	158	176	334
I alt indskrevet	652	634	1.286

Den kommunale ungdomsskole har således dækket ca. 24 % af gruppen, men hertil kommer den i kommunen gennemførte ungdomsundervisning i Marthaforbundet og »Et år i huset«. De sidstnævnte private ungdomsskoler har haft et elevtal på ca. 300, hvorved den samlede ungdomsskolevirksomhed kommer op på i alt nær 30 %, hvilket stort set er samme omfang som året forud.

Det stigende elevtal på ungdomsskolen Finsensgade skyldes bl. a. den nyoprettede ungdomsskoles begyndende gruppe af »anciennitets-elever«. Møllevangens og Vorrevangens dalende elevtal var ønsket af hensyn til elever og virksomhed i det hele taget – og har nok dels som årsag den 4. ungdomsskoleafdeling, dels en forandring i det lokale antal unge i den relevante alder.

Nedenstående oplysninger og betragtninger skal søge at give en karakteristisk af den samlede virksomheds elever, fagområder, lærerbaggrund og relationer for ungdomsskolen iøvrigt.

Med en sådan fordeling, der lægger særlig vægt på de yngre elever, må ungdomsskolens elever som oftest have (folke)skole som daglig opgave – men en betydningsfuld del af flokken er dog fra andre former for undervisning og fra erhverv. Disse – ofte lidt ældre – elever er med til at præge gruppen og betyder meget for arbejdet. Ungdomsskolen må derfor have

som en af sine opgaver at tilbyde netop denne del af de unge naturlige interessefag, så de ældre elever fastholdes og evt. øges i antal.

Elevernes fordeling efter »anciennitet« er:

1. års elever	ca. 48 %
2. års elever	ca. 37 %
3. års elever	ca. 12 %
4. års elever	ca. 3 %

Denne dalende procent er nok helt naturlig – også især fordi ungdomsskolernes opgave i k k e primært er at fastholde eleverne i en årrække. Den naturlige opgave må være at give de unge nogle års undervisningsmulighed og klubtilbud, for derefter at pege videre ud på mulighederne i andre af fritidslivets områder (voksenundervisning og foreningslivet) eller den helt personlige fritidsudfoldelse.

Emner og fag, der kan samle eleverne, kan fra år til år nok vise en vis variation. Der er »perioder« for de fleste interesser. Ved valg af ungdomsorienteringsemnerne (der svarede til sidste års) var antallet af de oprettede hold fordelt således:

	A Ung i Århus	B Jeg læste i dag	C Er det kunst	D Kan jeg klare mig selv	E Sam- men med andre	Uden/ med ind- bygg. U-O
Sct. Annagade...	5	1	3	4	4	2
Finsensgade....	2	1	1	5	2	5
Møllevangen....	6	2	7	4	1	0
Vorrevangen....	3	1	3	5	4	2
	16	5	14	18	11	(9)
	25%	9%	22%	27%	17%	

De indskrevne elevers fordeling på alder og køn:

Alder.....	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	18 år
Sct. Annagade... piger.....	18	61	49	17	12	–
drengene.....	21	110	97	52	33	2
Finsensgade.... piger.....	–	49	34	26	9	–
drengene.....	1	88	90	48	15	–
Møllevangen.... piger.....	7	61	88	45	17	–
drengene.....	10	118	151	81	35	–
Vorrevangen.... piger.....	2	43	57	44	12	–
drengene.....	6	85	105	102	36	–
I alt i tal..... piger.....	27	214	228	132	50	–
drengene.....	38	401	443	283	119	2
Aldersfordeling i alt drenge og piger i pct. ca.....	3%	31%	35%	22%	9%	–

Holdene oprettedes med et gennemsnitligt elevtal på 18,5.

Eleverne fordelte sig ved valg af *faglige hold* således:

Afdeling.....	Sct. Annag. 24	Fin- sensg. 26	Møl- levang. 27	Vorre- vang. 27	I alt 104
<i>Elever på hold:</i>					
Radiobygning.....	18	16	46	20	100
Let madlavning.....	30	—	32	34	96
Gæstemad.....	20	18	67	48	153
Kjolesyning.....	50	36	41	82	209
Stoftryk.....	—	—	39	20	59
Barnepeje.....	14	—	16	—	30
Teen-age-piger.....	16	23	16	32	87
Olie/porcelænsmalning...	16	16	17	—	49
Dramatik.....	—	33	—	—	33
Træ-husfid.....	15	21	38	41	115
Modelbygning.....	16	21	21	—	58
Metalhusfid.....	16	—	19	—	35
Motorlære.....	31	—	—	64	95
Køreteori.....	16	—	—	—	16
Foto og film.....	13	—	16	—	29
Keramik.....	—	65	40	47	152
Boldinstruktion.....	—	17	15	—	32
Engelsk træning.....	20	—	19	—	39
Matematik.....	13	—	16	—	29
Tysk.....	—	—	23	—	23
Maskinskrivning.....	34	27	48	32	141
Specialundervisning....	16	23	—	6	45

Grupperer man fagvalget efter *fagtyper*, fordeler elevernes interesser sig således:

	<i>fritidsfag</i>	<i>skolefag</i>	<i>specialundervisning</i>
elever:	1356	232	45
i pct.	83%	14%	3%

Ungdomsskolen synes således i øget grad at skaffe de unge en undervisning i deciderede fritidsinteresser. Dette må være en vigtig opgave – med henblik på den stigende rådigheds-tid, samfundet skaffer borgerne. Imidlertid vil det tillige være ønskeligt, om ungdomsskolen kan arbejde sig ind med fag, der forener interesse og erhvervsforberedelsen. Muligvis må man her søge nye veje.

Man kan spørge: *Hvor mange aftener* benytter de unge pr. uge om vinteren til ungdomsskolen? Da der ikke er nogen mødeopgørelse for klub, må man alene registrere det på selve ungdomsskolen. Her har det vist sig, at de indmeldte elever har tegnet sig således for

	Sct. Annag.	Fin- sensg.	Mol- lev.	Vor- rev.	I alt	I pct.
1 aften						
pr. uge ...	247	158	220	242	867	68
2 aftener						
pr. uge ...	68	84	175	92	419	32

Når der for en del elever dertil lægges et vist fremmøde i klubberne – som dog ikke er særlig stort – og som nok især samler sig på en ret begrænset flok elever – ser man, at de unge og deres hjem forstår at administrere deres fritid med forsigtighed. Der er ikke i almindelighed tale om alvorligt indgreb i de aftener, der måske skal anvendes til andet (skole)arbejde.

Ungdomsskolens *lærerpersonele* er ret forskelligt til de to opgaver: Ungdomsorientering og fagundervisningen. Til u-o søger man oftest medarbejdere fra seminarieuddannede lærere og lærerstuderende. Denne undervisning omfatter 24 timer pr. hold. Den øvrige del af undervisningen har i meget overvejende grad lærere, der er uddannet til andre erhverv, men som ved kursus m. v. har tilegnet sig den nødvendige pædagogiske og metodiske indsigt. Da disse hold alle er på mindst 60 timer, betyder det, at langt den største del af den samlede ungdomsskoleundervisning sker ved erhvervsuddannede lærere. En del af de i denne periode beskæftigede folkeskolelærere udøver ikke deres daglige fag fra skolen – men underviser i interessefag, der knytter sig til deres egen fritidstiltvarelse.

Ca. halvdelen af lærerpersonelet underviser kun 1 aften om ugen i sæsonen. Den øvrige del underviser fra 2-4 aftener om ugen. I perioden med ungdomsorientering underviser dog stort set alle lærerne flere aftener om ugen (i 4 uger).

Ungdomsskolevirksomhedens *relationer* til anden side viser sig i mange forhold – lige fra den forberedende fase til sæsonen er slut. En kontakt til voksen-undervisningen er bl. a. benyttet til gavn for elever, der af en eller anden grund bedre kunne få deres undervisningsønske opfyldt ad denne vej. Et praktisk samvirke med folkeskolens erhvervsorientering er i gang. En faglig fællesovervejelse før tilbud om de valgfrie fag må snarest gennemføres for at sikre de unge bedst mulig dækning af deres ønsker, og for bedst at udnytte skolernes tilbud. Erhvervsorienteringen deltager ungdomsskolen i – og der er i ungdomsorientering ofte indarbejdet emner dette vedrørende.

Forbindelsen til foreningslivet søges banet ad 4 veje: I ungdomsorienteringen behandles og drøftes den enkeltes muligheder generelt og lokalt. I samme periode foretages et stigende antal ekskursioner, hvor vi er gæster i helt forskellige foreninger gennem et par timer eller mere hvert sted. Hertil hjælper undervisning, placeret på fridagens dagtimer. I klubberne indlægges gerne besøg fra foreninger o. l., der kan søge at vise, hvad deres interesse er, og hvilke tilbud de unge hos os derigennem kan få. Endelig dyrker vore elever på visse fag en interesse, der klart senere leder dem til foreninger og klubber med samme interesseområde. Ungdomsskolerne savner endnu den

form for kontakt, der kan opnås, når foreningernes undervisnings- eller kursusbehov i nogen grad indgår i vort undervisningstilbud og arbejde.

Ungdomsskolernes mere erhvervsprægede undervisningsopgaver er ikke dyrket. Man må her finde en form og et naturligt indhold, der kan samarbejdes med grunduddannelser og specialdiscipliner i erhvervsskolerne. Dette er endnu uløst.

Uden en talmæssig opgørelse af klubvirksomheden må det fastslås, at de til alle afdelingerne knyttede klubber efter omstændigheder og muligheder har virket som det, de skal være: Ungdomsskoleelevernes fristed på aftener uden undervisning. Rammerne for arbejdet har endnu mange mangler – men i foråret indrettede man til glæde for afdelingen på Vorrevangen på udmærket måde lokaler der. Tilbage står dog endnu halvdelen af skolerne med et påtrængende behov for klubindretninger. I alt har der været åbent i klubberne 2–3 aftener om ugen sæsonen igennem til og med maj 1970.

Som samlet vurdering – ikke mindst foran en kommende kommunesammenlægning – må det konstateres, at kommunens ungdomsskole er ret solidt fæstnet ved de nu 4 afdelinger. Nye beboelseskvarterer vil dog snart nødvendiggøre overvejelser om yderligere afdelinger – og disse bør i almindelighed ikke ligge med alt for store afstande. Det har vist sig, at hvor et byområde får en ungdomsskole, vokser dens søgning støt op. Afstandene betyder en del for de unge, især med den gruppe, hvis interesse i ungdomsskolen er mere socialt betinget end en egentlig undervisningsinteresse.

Aftenskolernes kursusperiode 1969/70.

Med lov om fritidsundervisning m. v. af 6. juni 1968 og bekendtgørelse om fritidsundervisningen for voksne af 29. maj 1969 blev der givet et i mange henseender

helt nyt grundlag for aftenskolernes virksomhed, idet der dog som fællestræk sporedes en klar stramning af undervisningsbegrebet. De rekreative hobbyfag placeredes for sig, medens indhold og målsætning for aftenhøjskole, aftenskole, studiekreds og foredragsrække samt forberedelseskurser, specialundervisning for voksne og erhvervmæssige kurser nøje defineredes.

I forbindelse med de nye bestemmelser gennemførtes endvidere en væsentlig udvidelse af det administrative arbejde for samtlige implicerede myndigheder. For lærerne betød det således en ganske nøje opgivelse af årsplanlægning og arbejds- og organisationsplan med præcist angivne delemler samt en tidsplan i tilknytning hertil. Endvidere krævedes det af lærerne, at føringen af dagbøger skulle finde sted, inden undervisningens start, hvilket gav en hel del problemer, idet kursisterne ofte gav udtryk for mishag over en så hårdhændet kontrol. Der henvistes ofte i den forbindelse til den større frihed, der karakteriserede alle øvrige uddannelsesområder. Denne bestemmelse er heldigvis ændret for den kommende periode.

Trods den store omlægning har der i den forløbne periode vist sig meget få vanskeligheder. Som sædvanlig havde vore store aftenskoler et særdeles varieret og omfattende program, ligesom undervisningen også her var af meget høj kvalitet. Som helhedsindtryk gælder, at der på de allerfleste af de besøgte hold er ydet en udmærket indsats, og at man fra alle sider har gjort sit til, at lovens intentioner om en niveauhævning af undervisningen er ført ud i praksis.

Ved gennemgangen af afsluttede holds dagbøger har der kun været ganske få tilfælde, hvor manglende arbejds- eller årsplan har givet anledning til påtale.

Sluttelig konstateres det med glæde at kommunikationen i den forløbne periode har været særdeles effektiv, således at aflysninger, lokaleændringer, vikariater m. m. virkelig lod sig ajourføre til stor lettelse af den daglige arbejdsgang.

Tabel 1. Skolernes lokaleforhold pr. 31. marts 1970.

Skoler	Opført	Udvidet	Klasseværelser										I alt											
						Børnehavekl.	Tresløjd	Metalaløjd	Skolekøkken	Håndarbejdslok.	Naturiere	Biologi		Sanglokale	Formningslok.	Geografik.	Bibliotek	Skolesestue	Gymnastiksal	Svømmesal	Sportssal	Forsamlingshal	Filmlokale	Ungdomstokale
			over 54 m ²	36-54 m ²	under 36 m ²																			
Brobjergskolen	1881-83	1961	-	28	4	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	48
Finsensgades skole	1907	1942	-	32	3	-	1	-	2	1	2	1	2	1	-	-	1	3	-	-	-	-	49	
N. J. Fjordsgades skole	1910	1962	7	21	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	-	-	1	2	-	-	-	-	43	
Frydenlundskolen	1960-67		23	14	3	2	1	1	2	1	2	1	2	1	-	-	1	1	1	1	-	-	58	
Ingersl. Boul. skole	1903		-	21	2	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-	-	1	2	-	-	-	-	33	
Katrinebjergskolen	1957		29	1	4	1	1	1	2	1	2	1	2	1	-	-	1	2	-	1	-	1	2	53
Kirkevængets skole	1898		-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Lisbjergskolen	1940	1955	-	6	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	12	
Læssøsgades skole	1921	1967 og 69	-	30	3	-	1	-	1	1	1	1	1	1	-	-	1	2	-	-	1	-	44	
Møllevangskolen	1952		-	34	2	2	1	1	2	1	1	2	1	1	-	-	1	4	-	-	1	1	2	58
Ny Munkegades skole	1890	1955	-	14	2	-	1	-	1	1	1	1	1	1	-	-	1	2	-	-	-	-	26	
Nørre Boulevardskole	1893	1963	-	17	-	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	25	
Paradisgades skole	1862	1956	-	13	2	1	1	-	1	1	1	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	23	
Samsøgades skole	1914	1965 og 69	1	27	3	1	1	-	1	1	2	1	1	1	-	-	1	2	-	-	1	1	45	
Sct. Annagades skole		1957	1	26	4	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	-	1	2	-	1	-	-	6	53
Skovvangskolen	1937		1	39	4	-	1	-	1	1	1	1	2	1	1	-	1	2	-	-	1	-	57	
Vorrevangskolen	1960		-	32	4	2	1	1	2	1	2	1	2	-	-	-	1	1	1	1	-	1	3	56
			62	357	42	14	16	7	21	15	22	13	22	12	4	1	15	28	2	6	5	4	17	685

NB. Fra 1/6 1967 er midlertidigt udlejet en klasseføj (15 lokaler) på Frydenlundskolen til Århus Akademis studenterkursus.

Tabel 3. Klassetal for

Skole	Hovedskolen							Tekn.			Real								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	8.	9.	10.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
Brobjergskolen	2	3	3	3	2	4	4	2	2	1	1	1	1	1	1	2	-	1	-
Finsensgades skole	3	3	3	4	3	5	5	2	2	1	-	-	-	2	2	2	-	-	-
N. J. Fjordsgades skole	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1	-	-	-	1	1	2	-	-	-
Frydenlundskolen	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	-	-	-	1	1	1	-	-	-
Ingerslevs Boulevardskole	2	2	2	2	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
Katrinebjergskolen	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	-	-	-	2	2	1	1	1	1
Lisbjergskolen	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Læssøsgades skole	3	4	4	4	4	4	4	2	2	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-
Møllevangskolen	4	4	3	4	5	5	6	3	2	2	-	-	-	2	2	2	-	-	-
Ny Munkegades skole	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-
Nørre Boulevardskole	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-
Paradisgades skole	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-
Samsøgades skole	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
Sct. Annagades skole	2	3	3	3	3	2	3	1	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-	1
Skovvangskolen	4	4	4	4	5	5	6	3	2	1	-	-	-	2	2	2	-	-	1
Vorrevangskolen	4	4	4	5	5	4	4	2	2	1	-	-	-	1	1	2	-	-	-
Kirkevængets skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	43	45	45	48	48	51	55	27	23	16	3	3	3	19	19	21	1	2	3
1968/69	45	45	47	49	52	55	56	25	27	16	3	3	3	19	20	20	1	2	2

Tabel 2. Oversidning ved oprykning til skoleåret 1970/71.

	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Brobjergskolen.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Finsengades skole.....	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
N. J. Fjordsgades skole.....	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Frydenlundskolen.....	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ingerslevs Boulevards skole...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katrinebjergskolen.....	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Lisbjergskolen.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Læssøesgades skole.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møllevangskolen.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ny Munkegades skole.....	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Nørre Boulevards skole.....	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	1
Paradisgades skole.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samsøgades skole.....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sct. Annagades skole.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skovvangskolen.....	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Vorrevangskolen.....	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
I alt..	7	4	2	2	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-	13	7

skoleåret 1969/70.

Specialundervisning															Kirkev.	Børnehavekl.	Samlet klassesetal	1968/69	Læsehold ugl. timer		
Hjælpeklasser						Særklasser					Læseklasser										
4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	hø	se	ta	sp	obs	3.	4.	5.						6.	7.
1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	40	39	4/24	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	39	40	5/26	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	29	29	2/12	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	38	37	5/30	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	28	28	1/10	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	37	36	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	1/6	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	37	2/16	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	4	50	48	5/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	1/12	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	24	22	3/15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	22	19	2/12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2	34	33	3/18
-	1	1	1	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	34	38	3/20
1	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	50	53	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	4	45	48	6/36
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2		
2	1	3	2	2	3	1	2	1	2	3	2	1	2	3	3	3	2	24	537	537	51/315
1	3	2	2	3	2	-	3	1	1	3	-	1	2	3	4	2	2	12	537	-	51/308

Tabel 4. Skolernes klasseantal

Skole	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.	
	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer
Brobjergskolen	2	36	3	72	3	81	3	90	2	62	4	131	4	134
Finsensgades skole	3	54	3	72	3	83	4	114	3	93	5	172	5	181
N. J. Fjordsgades skole . .	2	36	2	48	2	54	2	55	2	58	3	98	3	104
Frydenlundskolen	4	54	4	100	4	112	4	120	4	128	4	146	4	140
Ingerslevs Boulev. skole .	2	36	2	48	2	56	2	57	2	62	2	74	3	107
Katrinebjergskolen	3	54	2	50	3	88	3	91	3	93	3	111	3	106
Lisbjergskolen	1	18	1	25	1	28	1	30	1	32	1	32	1	31
Læssøesgades skole	3	54	4	96	4	112	4	114	4	122	4	132	4	132
Møllevangskolen	4	72	4	98	3	89	4	120	5	157	5	168	6	204
Ny Munkegades skole . . .	2	36	2	50	2	56	2	57	2	64	2	63	2	63
Nørre Boulevards skole . .	2	36	2	46	2	56	2	57	2	61	2	70	2	70
Paradisgades skole	2	36	2	48	2	54	2	59	2	61	2	66	2	66
Samsøgades skole	3	54	3	78	3	83	3	88	3	94	3	99	3	99
Sct. Annagades skole	2	36	3	74	3	85	3	90	3	98	2	74	3	111
Skovvangskolen	4	72	4	96	4	108	4	114	5	151	5	172	6	210
Vorrevangskolen	4	72	4	96	4	112	5	147	5	162	4	143	4	153
Kirkevængets skole	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	43	774	45	1.097	45	1.257	48	1.403	48	1.498	51	1.751	55	1.911

Tabel 5. Klasse- og elevtal pr. 1. august 1969.

Skole	Klasse- antal	Elevantal			Skole	Klasse- antal	Elevantal		
		Drenge	Piger	I alt			Drenge	Piger	I alt
Brobjergskolen	40	357	361	718	Ny Munkegades skole	20	194	217	411
Finsensgades skole	39	374	326	700	Nørre Boulevards skole	24	196	202	398
N. J. Fjordsgades skole	29	262	239	501	Paradisgades skole	22	164	169	333
Frydenlundskolen	38	442	455	897	Samsøgades skole	34	364	324	688
Ingerslevs Boulevards skole	28	265	266	531	Sct. Annagades skole	35	264	307	571
Katrinebjergskolen	37	407	389	796	Skovvangskolen	50	560	473	1.033
Lisbjergskolen	8	56	66	122	Vorrevangskolen	45	526	541	1.067
Læssøesgades skole	37	341	370	711	Kirkevængets skole	2	10	0	10
Møllevangskolen	50	527	526	1.053	I alt	538	5.309	5.231	10.540

og ugl. timetal pr. august 1969. (ekskl. børnehaveklasser)

8. kl.		9. kl.		10. kl.		1. real		2. real		3. real		Særklasser		hold	Dele- timer	I alt	
klasser	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	klasser	timer	klasser	timer	timer	1-4. kl.	klasser	timer
3	111	3	105	2	80	1	35	1	37	2	68	5	143	39	33	38	1.257
2	72	2	72	1	32	2	70	2	76	2	66	2	57	34	40	39	1.288
2	70	1	50	1	50	1	36	1	38	2	71	3	92	32	26	27	918
2	76	2	67	2	69	1	39	1	37	1	34	2	54	51	52	39	1.297
2	69	2	72	2	69	1	37	1	37	1	34	2	52	14	26	26	850
2	82	2	83	1	41	2	70	2	70	1	36	5	153	38	35	35	1.201
1	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	8	239
2	68	2	83	1	38	1	39	1	40	1	34	2	56	23	46	37	1.189
3	108	2	82	2	71	2	72	2	72	2	70	2	56	65	50	46	1.554
1	43	1	44	1	30	1	36	1	46	1	40	-	-	16	26	20	670
1	41	1	45	1	38	1	36	1	37	1	34	2	48	19	28	22	722
1	37	1	33	1	34	1	34	1	37	1	34	-	-	14	21	20	634
2	76	2	80	2	72	1	35	1	31	1	30	3	93	31	39	33	1.082
1	44	1	44	-	-	1	38	1	34	1	36	8	241	46	33	32	1.084
3	112	2	73	1	41	2	72	2	69	2	64	6	165	60	52	50	1.631
2	77	2	72	1	38	1	39	1	41	2	66	2	66	81	53	41	1.418
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	52	5	-	2	57
30	1.122	26	1.005	19	703	19	688	19	702	21	717	46	1.328	575	560	515	17.091

Tabel 6. Statistik over sygeforsømmelser og permissionstimer for lærerpersonalet 1. august 1969 til 31. juli 1970.

Skole	Sygdoms- timer		Permissions- timer		Barne- fødsel Læi.	I alt		Undervisnings- timer		Sygdom %		Permission %		Barne- fødsel %	I alt %	
	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.		Læ.	Læi.	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.		Læ.	Læi.
Brobj....	303	1.277	210	193	51	513	1.521	20.826	28.392	1,5	4,5	1,0	0,7	0,2	2,5	5,4
Fins....	337	1.055	199	506	412	536	1.973	20.007	30.225	1,7	3,5	1,0	1,6	1,4	2,7	6,5
Fjord....	519	1.238	1.087	165	68	1.606	1.471	17.550	18.252	3,0	6,8	6,2	0,9	0,4	9,2	8,1
Fryd....	779	1.704	70	67	320	849	2.091	26.364	24.219	3,0	7,0	0,2	0,2	1,3	3,2	8,5
Ing....	163	617	157	97	-	320	714	15.054	18.096	1,1	3,4	1,0	0,5	-	2,1	3,9
Katr....	590	1.523	380	387	491	970	2.401	24.648	22.191	2,4	6,9	1,5	1,7	2,2	3,9	10,8
Lisbj....	77	103	105	260	-	182	363	5.889	3.393	1,3	3,0	1,8	7,7	-	3,1	10,7
Læss....	1.243	1.641	175	133	283	1.418	2.057	22.815	23.634	5,4	6,9	0,8	0,6	1,2	6,2	8,7
Møll....	1.230	3.347	780	151	158	2.010	3.656	27.768	25.038	4,4	13,4	2,8	0,6	0,6	7,2	14,6
N. M....	262	592	384	4	777	646	1.373	17.784	8.346	1,4	7,1	2,2	0,04	9,3	3,6	16,44
N. B....	1.352	650	130	61	132	1.482	843	12.753	10.725	10,6	6,1	1,0	0,6	1,2	11,6	7,9
Par....	128	601	96	44	433	224	1.078	11.310	13.416	1,1	4,5	0,8	0,3	3,2	1,9	8,0
Sams....	747	909	200	114	516	947	1.539	23.088	19.110	3,2	4,7	0,9	0,6	2,7	4,1	8,0
Annag....	711	1.098	145	326	-	856	1.424	18.447	23.829	3,9	4,6	0,8	1,4	-	4,7	6,0
Skovv....	774	1.912	185	142	91	959	2.145	29.523	34.242	2,6	5,6	0,6	0,4	0,3	3,2	6,3
Vorr....	1.018	2.546	511	215	501	1.529	3.262	29.640	25.662	3,4	9,9	1,7	0,8	1,9	5,1	12,6
Kirkev....	11	209	9	4	-	20	213	1.248	975	0,9	21,4	0,7	0,4	-	1,6	21,8
Mars....	255	179	105	11	-	360	190	19.110	6.825	1,3	2,6	0,5	0,2	-	1,8	2,8
I alt..	10.499	21.201	4.928	2.880	4.233	15.427	28.314	343.824	336.570	3,1	6,3	1,4	0,9	1,2	4,5	4,5

Tabel 7. 4. hovedskoleklassernes undervisning i svømmehallen 1969/70.

Skole	Antal deltagere i svømmeundervisningen		Antal, der kunne svømme uden sele ved begyndelsen af skoleåret		Antal, der kunne svømme uden sele ved slutningen af skoleåret					
	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger				
			%	%	%	%				
Brobjergskolen	32	23	2	6,25	4	17,39	18	56,25	19	82,61
Finsensgades skole	43	31	8	18,60	3	9,68	29	67,44	28	90,32
N. J. Fjordsgades skole	12	14	0	—	3	21,43	8	66,67	11	78,57
Ingerslevs Boulevards skole	22	21	7	31,82	6	28,57	15	68,18	14	66,67
Katrinebjergskolen	47	34	4	8,51	4	11,76	33	70,21	25	73,53
Læssøesgades skole	30	32	2	6,67	2	6,25	29	96,67	28	87,50
Møllevangskolen	50	48	8	16,00	2	4,17	27	54,00	35	72,92
Ny Munkegades skole	16	22	2	12,50	3	13,64	11	68,75	15	68,18
Nr. Boulevards skole	21	17	3	14,29	3	17,65	8	38,10	11	64,71
Paradisgades skole	8	17	4	50,00	1	5,88	6	75,00	11	64,71
Samsøgades skole	25	26	6	24,00	2	7,69	19	76,00	21	80,77
Sct. Annagades skole	22	18	1	4,55	4	22,22	18	81,82	15	83,33
Skovvangskolen	46	40	1	2,17	6	15,00	15	32,61	28	70,00
	374	343	48	12,83	43	12,54	236	63,10	261	76,09

Tabel 8. Realeksamen og statskontrollerede prøver 1970.

Skole	Antal elever, der tog realeksamen		Antal elever, der tog den afslutt. prøve for 9. klasse		Antal elever, der tog den afslutt. prøve for 10. klasse		Antal elever, der tog den tekniske forberedelseseks.		Antal elever, der tog den udvidede tekn. forberedelseseksamen	
	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger
Brobjergskolen	21	12	17	13	4	17	13	6	9	7
Finsensgades skole	18	20	19	14	5	8	—	—	—	—
N. J. Fjordsgades skole	16	22	13	9	14	6	—	—	—	—
Frydenlundskolen	13	11	16	24	8	14	—	—	—	—
Ingerslevs Boulevards skole	7	15	9	12	8	8	19	6	9	3
Katrinebjergskolen	10	12	17	21	5	8	—	—	—	—
Lisbjergskolen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Læssøesgades skole	9	14	15	13	5	15	—	—	—	—
Møllevangskolen	15	28	18	15	12	9	—	—	—	—
Ny Munkegades skole	5	16	5	10	3	4	—	—	—	—
Nørre Boulevards skole	11	8	14	8	4	8	—	—	—	—
Paradisgades skole	8	5	6	5	4	6	—	—	—	—
Samsøgades skole	10	12	7	8	4	6	16	6	14	—
Sct. Annagades skole	9	12	5	8	—	—	—	—	—	—
Skovvangskolen	18	19	14	14	8	13	—	—	—	—
Vorrevangskolen	15	29	12	33	7	11	—	—	—	—
I alt	185	235	187	207	91	133	48	18	32	10